

OBISK PREDSEDNIKA ZSS JANEZA BARBORIČA V ELEKTROMOTORJIH

Zelo koristni razgovori

Na predlog predsedstva sindikalne konference ZP Iskra je 12. decembra popoldne obiskal našo tovarno elektromotorjev v Železnikih predsednik Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, Janez Barborič. Z njim je prišel tudi direktor centra za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov pri Svetu ZSS Stjepan Šaubert.

Gosta sta brž po prihodu v tovarno podrobneje seznanila s to našo tovarno njen direktor Lojze Žumer in predsednik sindikalne organizacije Janez Rakovec. Nato sta si gosta z zani-

manjem ogledala proizvodnjo elektromotorjev in gospodinjstkih aparatov in izrazila zadovoljstvo nad dobro urejenimi delovnimi prostori in celotnim proizvodnim potencialom tovarne v Železnikih.

Ob tej priložnosti se je v Železnikih sestalo celotno predsedstvo sindikalne konference ZP, okrepljeno še s sekretarjem ZK ZP in nekaterimi družbenopolitičnimi delavci podjetja. Namen obiska predsednika Republiškega sveta ZSS Janeza Barboriča, je bil razgovor o vseh aktualnih vprašanjih, tako s strani predsednika, kot s

strani članov predsedstva naše sindikalne konference.

V teh razgovorih so prisotni načeli vrsto tehničnih vprašanj s področja samoupravnega sporazumevanja, samoupravnih odnosov, združevanja dela in sredstev, kakor tudi vprašanja dražitve in povečanja življenjskih stroškov, ki že načenjajo življenjsko raven delovnega človeka. Predsednik ZSS Janez Barborič in Stjepan Šaubert sta v odkriti in tehtni razpravi članom predsedstva naše sindikalne konference podrobno in tehtno odgovarjala, prav tako pa tudi sama vprašala o marsičem, zlasti pa sindikalni aktivnosti ob sedanjih reorganizacijah Iskre in samoupravnem sporazumevanju.

Razgovor, ki se je zavlekel daleč v večer, sproščen in zares ploden, je prisotne nedvomno zelo zadovoljil, saj je vsakdo dobil ustrezen odgovor na stvari, ki so ga zanimale. Prav lahko ga ocenimo za koristno srečanje visokega sindikalnega predstavnika naše republike s sindikalnim vodstvom združenega podjetja Iskra, ki je prav gotovo vsestransko dosegel svoj namen. To so bili razgovori, kakršnih bi bilo želeli še več, tudi na drugih ravneh, saj lahko služijo za spoznavanje in razčiščenje mnogih aktualnih vprašanj, ki spremljajo vsakodnevna dogajanja.

Zadovoljna z vsebino in potekom razgovorov sta bila tudi gosta, ko sta po nekaj urnem bivanju sredi našega sindikalnega vodstva odhajala iz Železnikov.

— J. C. —

Na ljubljanskih Žalah so se v ponedeljek, 16. t. m. popoldne, poslovili številni Iskraši od dolgoletnega sodelavca Marjana Lavrenčiča. Na komemoraciji na Žalah, preden so pokojnika odpeljali v rojstni kraj Planino pri Rakeku, so se od pokojnika poslovili predsednik skupščine ZP Vladimir Logar, direktor IRI Erik Vrenko in Franc Špiler. Foto: L. D.

ISKRA — TOVARNA INDUSTRIJSKE OPREME, LESCE

Komunisti uresničujejo smernice

Razgovor z Marjanom Antoničem, sekretarjem aktiva ZK

„Kakšna je aktivnost članov aktiva Zveze komunistov v Tovarni industrijske opreme po 7. kongresu ZKS in X. kongresu ZKJ?“

„Aktivnost našega 13-članskega aktiva je bila predvsem operativnega značaja in se je osredotočila na tiste dnevne naloge, ki jih morajo opravljati komunisti v svojih OZD. Najpomembnejša naša naloga je bila podpora realizaciji investicijske politike (v I. fazi nabava novih strojev, v II. pa razširitev proizvodnih prostorov).

Ob zaključku leta bo predvsem naloga ZK, ZM in sindikata, težiti k realizaciji že obstoječe investicijske politike vseh TOZD, ki bodo sestavljale novo delovno organizacijo Industrije avtomatike. Pri tem bo treba preudariti, katere objekte bomo morali najprej zgraditi.

Glede na časovno stisko pri realizaciji nove branžne reorganizacije ZP Iskra smo se posvetili tudi tolmačenju potreb in podpori nove organizacije med člani delovnega kolektiva.

V zvezi z razširitvijo pa je naša OZD preko občine Radovljica že uredila zadevo z zemljiščem za gradnjo proizvodnih prostorov ter kasneje poslovne zgradbe. Elaborat izgradnje bodoče TOZD TIO Lesce je izdelavi pri projektivnem biroju „Progres“ na Bledu.“

„Kakšne so bile predpriprave na izdelavo omenjenih elaboratov s strani strokovnih služb same OZD?“

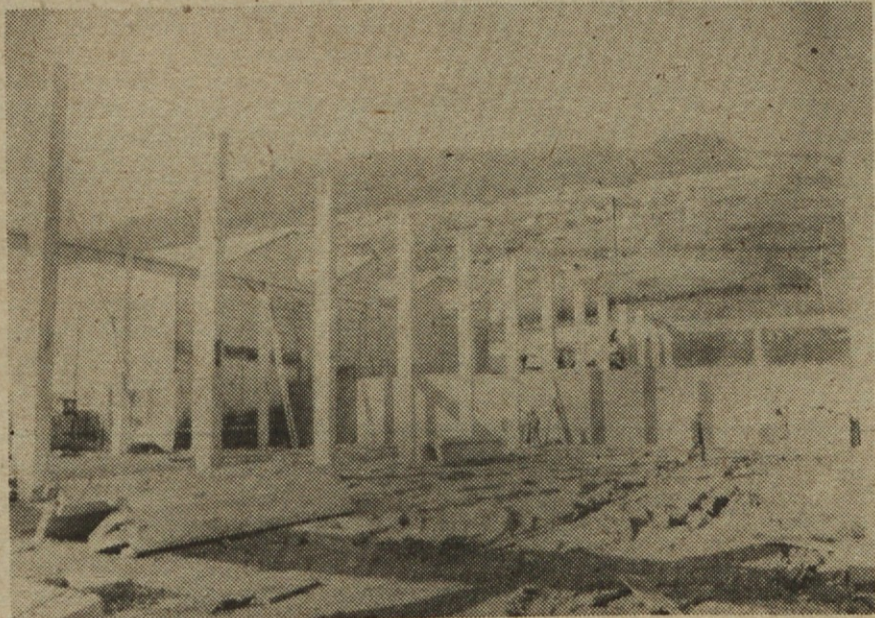
„Zaradi povečanja proizvodnje smo najprej nabavili nekatere najpomembnejše stroje, nekaj pa jih je še v projektivi in izdelavi lastnih strokovnjakov. Poleg nabavljenih strojev so

bile podane natančne analize glede bodočega proizvodnega programa, kjer bo zavzemala fluidna tehnika prvo mesto. Konkretni elaborat za to je zelo dobro izdelal Stane Grčar s svojo skupino. Omenjeni elaborat je bil predložen skladu Borisa Kidriča. Izkazalo se je, da je eden najkompleksnejše sestavljeni elaboratov, predloženih temu skladu. Tudi s strani občine Radovljica uživamo v zadnjem času polno podporo pri svojih prizadevanjih za realizacijo razvojnih prizadevanj.“

„Katerim nalogam se je aktiv še posvetil?“

„Tudi s pripravami na volitve v samoupravne interesne skupnosti (SIS) smo bili ravno v zadnjem času zelo zaposleni. Ob priložnosti reelekcije

(Nadaljevanje na 2. str.)

Se nedavno tega je stekla gradnja nove proizvodne hale v Semiču, a trdni nosilni stebri so že zrasli in obetajo, da bodo tudi nadaljnja dela potekala hitro in po predvidenem načrtu. Foto: C.

Branže do konca leta

PREDSEDSTVO SKUPŠČINE ZP ENERGIČNO ZA IZVEDBO REORGANIZACIJE ISKRE

Glavna predmeta, ki ju je v ponedeljek, 16. t. m., obravnavalo predsedstvo skupščine ZP, sta bila: izvrševanje sklepov skupščine in družbenopolitičnih organizacij ZP v zvezi z reorganizacijo Iskre in osnovanjem branžnih delovnih organizacij in odnos nekaterih sindikalnih organizacij in ZK do ustanovitve, oz. izgradnje rekreacijskega centra v Pineti pri Novigradu.

Pri tem je predsedstvo obsodilo vsakršno zavlačevanje izvedbe domenjenih in sklenjenih rešitev, tako pri reorganizaciji Iskre, kot pri izgradnji rekreacijskega centra Iskre. Podrobno bo to problematiko obravnaval tudi razširjen politični aktiv v soboto, 21. decembra, pri čemer bo govorila o vseh „spornih“ zadevah, katere bo tudi politično ovrednotil, prav tako kot tudi posameznike in njihovo vlogo v celotnem procesu sporazumevanja.

I. S.

Predsednik Republiškega sveta ZSS Janez Barborič si ogleduje proizvodnjo v tovarni elektromotorjev v Železnikih. Foto: J. C.

NEKATERIM V ISKRI JE DELAVSKI TURIZEM ŠPANSKA VAS

Rekreacija in oddih—pastorek v Iskri?

Prejšnji teden je bila v Iskrini poslovni hiši na Trgu revolucije v Ljubljani skupna seja sindikalnega odbora Združenega podjetja Iskra in komisije za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v ZP. Sejo je vodil predsednik sindikalne konference Jože Čebela.

Prva točka dnevnega reda je zajemala obravnavo sindikalne liste za prihodnje leto. Udeleženci so se najdlje zadržali pri razpravi o prvih dveh členih sindikalne liste. Ta dva člena obravnavata najnižji oz. najvišji osebni dohodek. Živahna razprava je tekla tudi o drugih členih sindikalne liste, ki smo jo v našem glasilu objavili v eni prejšnjih števil.

V zvezi z obravnavo sindikalne liste je predsednik borčevske organizacije v ZP Iskra Franc Križnar izjavil, da je po njegovem mnenju ta lista dobro sestavljena, imel pa je nekaj pripomb na to, da bi morala upoštevati tudi podražitve, ki bodo delavcev zep prizadele prihodnje leto. Franc Križnar je tudi poudarjal, da bo treba sindi-

kalno listo z vso odgovornostjo izvajati in spoštovati.

Zasedanje se je nadaljevalo s sejo sindikalnega odbora. Udeleženci so razpravljali o akcijah v zvezi s sprejetjem samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za graditev počitniškega centra Iskre v Pineti pri Novigradu. Uvodno poročilo o tem je prebral v. d. direktorja Počitniške skupnosti Janez Silc.

Po njegovem govoru se je razvnela izredno živahna razprava, ki je med drugim pokazala, da so bile akcije ob sprejemanju tega samoupravnega sporazuma v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih organizacijah v nekaterih primerih zelo neodgovorne, neorganizirane, neustrezne ali celo tendenciozno tolmačen na različnih organih in zborih delovnih ljudi. Zaradi tega so bile tudi odločitve v teh podjetjih negativne, delavci pa so bili premalo ali pa napačno obveščeni o ciljih, ki jih želi

(Nadaljevanje na 2. strani)

»Pravo gospodarjenje je vedno le varčevanje«

Te besede je izrekel generalni direktor ZP Iskra Jože Hujs na nedavni seji osnovne organizacije Zveze komunistov v Skupnih službah ZP. Ta seja je bila v glavnem namenjena preučitvi dejavnosti komunistov po zadnji seji ter načrtov za delo v prihodnje.

Uvodno besedo je imel predsednik Skupščine ZP Iskra Vladimir Logar. Poudaril je, da moramo aktivirati našo osnovno organizacijo, in to ne samo zaradi nalog, ki izhajajo že iz same pripadnosti k zvezi komunistov, pač pa tudi zaradi sedanjih reorganizacijskih sprememb v Iskri. Spregovoril je tudi o splošnem gospodarskem položaju v svetu ter v zvezi s svetovno gospodarsko krizo opozoril na nujnost, da posvetimo še večjo pozornost izvozu, boju proti inflaciji, osebnim dohodkom, produktivnostim dela, racionalnemu gospodarjenju, inventivni dejavnosti in ne nazadnje nezaposlenosti.

„Komunisti se morajo angažirati na vseh področjih družbene reprodukcije“, je poudaril Vladimir Logar ter v nadaljevanju opozoril na nekatere nepravilnosti, ki se dogajajo v naši družbi.

Uvodnemu govoru je sledila razprava o aktualnih nalogah komunistov v Iskrinih skupnih službah. Med drugimi je v razpravi sodeloval tudi generalni direktor ZP Iskra Jože Hujs. Med drugim je dejal, da je treba konkretizirati naloge komunistov v skupnih službah. V zvezi s spremembami v Iskri je glede formiranja uprave opozoril, da nikakor ne smemo širiti ožje uprave v Iskri; lahko jo le ožimo. Dejaj, da lahko kader le zamenjamo, to pa pomeni preusmerjamo, in premeščamo, toda spet v okviru Iskre. Direktor Hujs je glede načrtovanega

zlitja obeh združenih podjetij — Iskre in Gorenja — menil, da bi bila krepitev uprav posameznih združenih podjetij neumestna.

Misel generalnega direktorja je nadaljeval Vladimir Logar, ki je dejal, da bi morali do zasedanja skupščine januarja prihodnje leto natančno določiti novo kadrovske shematizacije.

V razpravi je sodeloval tudi Igor Slavec. Spregovoril je o akciji za spremembo samoupravnega sporazuma ter podrobno orisal nekatere probleme v zvezi s to akcijo.

Med številnimi diskutanti je sodeloval tudi pomočnik gen. direktorja za stike z javnostjo Boštjan Barborič. „Menim,“ je dejal, „da je ena od šibkih točk našega sistema v tem, da imamo instrumente in mehanizme za pravilno vodenje, žal pa jih ne upoštevamo.“ Spregovoril je tudi o organiziranosti skupnih služb in njeni organizaciji v okviru sedanjih sprememb ter se zavzel, da čimprej pripravimo program dejavnosti v OZK v skupnih službah ZP Iskra.

Udeleženci sestanka, med njimi tudi Edi Delpst, Milan Regovec, in Štefan Dolhar so obširno razpravljali tudi o dopolnjevanju in spremembah samoupravnega sporazuma ter dali več konstruktivnih predlogov. Ob koncu zasedanja so sklenili, da bo sekretariat Zveze komunistov izdelal program dejavnosti osnovne organizacije Zveze komunistov, pri tem pa mu bodo pomagali strokovnjaki s posameznih področij. Ta program naj bi sprejeli še letos, uresničevati pa bi ga začeli po novem letu.

Lado Drobež

Sestanek elektroinženirjev ZP in delavcev elektro fakultete

Osnovni kriterij za objektivno oceno rezultata srečanja elektroinženirjev in predstavnikov Fakultete za elektrotehniko v Ljubljani je določen uspeh oz. učinkovitost akcije. Uspeh pa je bil okrnjen že zaradi slabe udeležbe. Od 240 povabljenih inženirjev se jih je udeležilo 66 in od 30 povabljenih direktorjev in vodilnih delavcev komaj ena tretjina.

Ogleda laboratorijev tukaj ne moremo obravnavati, ker ne vemo, kakšne bistvene pripombe, predloge in vprašanja so postavljali udeleženci; o tem bi lahko poročala fakulteta, ali eden od prisotnih inženirjev.

To, kar je fakulteta, oz. kar so njeni predstavniki ponudili na skupnem sestanku, bi lahko strnili, s stališča aktualnosti za organizacije ZP, v naslednje točke:

1. Podiplomski študij. Po trditvah prof. dr. Gyrgyeka ta študij pripravljajo kandidati za samostojno razvojno-raziskovalno delo, kjer se, razen dveh obveznih predmetov, posamezniki lahko individualno odločajo za ostale (izbirne) predmete, torej oblikujejo program svojega študija. Dolžina študija se je od 5 let skrajšala na 3 leta, spremenil pa se je značaj študija. Sprva je podiplomski študij bil izobra-

Dean fakultete za elektrotehniko - Mirjan Gruden.

tudi industrija dobila svoje doktorje znanosti.

2. V okviru dopolnilnega študija je bilo, po besedah Bratkoviča, več uspešnih seminarjev in tečajev kot so tečaj iz mikroelektronike, dr. Bratkoviča, več uspešnih seminarjev in tečajev kot so tečaj iz mikroelektronike, katerih se je udeležilo tudi do 70 prijaviteljev. Tečaji so bili v večini večdnevni, nekateri pa so trajali cel

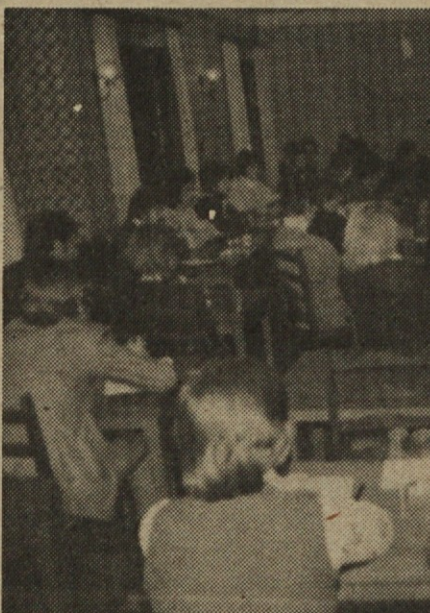
Udeleženci srečanja elektroinženirjev Iskre in fakulturnih delavcev. Foto: M. K.

zevanje ob delu in so ga končali le tisti, ki so bili zaposleni na fakulteti ali na Inštitutu JS, III. stopnjo pa so potrebovali za napredovanje v službi. Zdaj je vedno več takih, ki neposredno nadaljujejo študij po končani drugi stopnji, zato se je tudi doba študija skrajšala, ker je to edino in poglavito delo kandidatov. Fakulteta pričakuje prijavo večjega števila inženirjev, ki bi delali magistrskih projektih, ki jih naroča prav industrija, od koder kandidati prihajajo. Med inženirji, ki končajo magistrski, je takih dosti, ki nadaljujejo študij do doktorata. Tako je pridobilo naziv doktorja elektrotehniških ved od leta 1960 doslej štiri-deset kandidatov in bi na ta način

semster. Značilnost tečajev je, da predava na njih večje število povabljenih profesorjev iz Jugoslavije in iz tujine, da so dobro organizirani in da v okviru tečajev posredujejo skrbno selekcionirane informacije. Po navedbi tov. Bratkoviča med inženirji Iskre ni zanimanja za tovrstno dopolnilno izobraževanje (rezultati ankete Skupnih služb ZP).

3. Raziskovalno delo pridobiva vedno večji pomen, dohodek iz tega dela pa tvori tudi do 40% vseh dohodkov fakultete ali ca. 8 milijonov dinarjev letno - je povedal dr. Željčnov.

Raziskovalne naloge sofinancirajo Raziskovalna skupnost Slovenije (15), Izobraževalna skupnost Slovenije (22), pa tudi Gospodarska zbornica (6), nismo pa slišali, koliko nalog so financirale organizacije ZP kot neposredni uporabniki. Iskra zlasti sodeluje z laboratoriji za mikroelektroniko, za računalništvo in za regulacijo. Največja ovira bolj intenzivnega sodelovanja pa je pomanjkanje ljudi (tisti, na fakulteti so angažirani v šolskem pro-

V Preddyvoru je bil konec prejšnjega tedna 3-dnevni mladinski seminar. Udeležili so se ga delegati iz mladinskih aktivov po posameznih Iskrinih TOZD. Tokrat objavljamo le sliko iz seminarja, v prihodnji številki pa bomo podrobneje pisali o tem, vsekakor uspešnem, srečanju predstavnikov mladine iz združenega podjetja.

cesu, zaposleni v tovarnah, pa v samoupravnem procesu).

V razpravo je posegalo nepričakovano malo Iskrašev. Povedali so, da ni res, da ne obstaja interes pri inženirjih za dopolnilno izobraževanje, ampak nimajo časa poglobljati se v določeno problematiko. Tudi vrednost izkoriščanja tuje strokovne literature je dvomljivo, le-to ni stanovitno in usmerjeno.

Prof. dr. Dolenc s fakultete je potenciral problem, kdo nadaljuje študij na tretji stopnji in zakaj je malo ljudi med njimi iz gospodarstva. Študij magistrskega mora biti povezan s tem, kaj inženir dela v svoji organizaciji, ne pa da v tovarni dela eno stvar, na tretji stopnji pa študira nekaj drugega. Po njegovem bi morali prihajati ljudje iz industrije celo za profesorje, ki so pokazali določeno uspešnost in dokončali študij.

Na to je inženir Pavel Sešek (Iskra-Aparati) povedal nekaj resnic iz vsakdanje prakse, ki jih lahko šteje mo delno za odgovor in tudi determinante problema nadaljevanja študija. Težava je že s tem - je rekel - kako človeka spraviti do odločitve za magistrski študij. Če ni povezan s trgom, je lahko uspešen v takem študiju, če pa je povezan s trgom, se mora stalno baviti z izdelkom, zlasti ker le-ta pride nazaj tudi v dodelavo. Zaradi takega angažiranja se ne more vključiti v tok magistrskega ali doktorskega študija. Najbolj sposobne kadre do konca izrabimo, velja pa tudi nasprotno (so dodali drugi), da študira naprej dober del manj sposobnih.

Prof. dr. Gyrgyek je opozarjal, da so v vsaki organizaciji in družbi filtri in priznanja širše veljave, ki so v rokah šol in brez takega priznanja in veliko volje za ustvarjalno delo. Predlaga delno razbremenitev dela inženirjev za študij, ki bi tudi povezovali gospodarstvo in fakulteto.

Če hočemo biti kategorični v oceni, lahko trdimo, da srečanje ni bilo uspešno, na po krivdi pobudnikov, ki so, upam, uspeli razgibati inženirsko dejavnost, temveč zaradi prešibke udeležbe inženirjev v diskusiji. Ker skozi diskusije bi lahko prišli na dan še ostali deli resnice, s pomočjo katerih bi iskali presegajoče rešitve primerne tudi za Iskra. S preseganjem determinirajočih faktorjev bi lahko naredili nadaljnji študij inženirjev enako sprejemljiv, privlačen in vreden tako za fakulteto kot za Iskra. Toda pred nami je še eno srečanje inženirjev na fakulteti predvidoma meseca februarja.

Jože Konc

S sestanka o izgradnji rekreacijskega centra Iskre v Pineti. Foto: L. D.

(Nadaljevanje s 1. strani)
izpleljati Iskrin sindikat. Ob tem velja opozoriti na začudenje mnogih udeležencev sestanka sindikalnega odbora, saj jim ne gre v glavo, kako so v nekaterih organizacijah sprva podprli graditev Pinete, zdaj pa so svoje sodelovanje odklonili. Da je prišlo do teh nerazumljivih „dvojnih“ odločitev - enkrat „za“, enkrat „proti“ - so skoraj gotovo odgovorni predstavniki poslovnih, družbenopolitičnih in samoupravnih organov. Nedvomno so takšna stališča v nasprotju s hotenji Iskrinega sindikata in tistih delavcev Iskre - pa naj bo to vodilnih ali drugih - ki se zavedajo pomena delavskega turizma in ki želijo, da bi delavci združenega podjetja končno le dobili ustrezne objekte za cenen letni oddih. Hkrati so odklonilna stališča v nasprotju z družbenopolitično usmeritvijo glede rekreacije in oddiha delavcev, za kar se v zadnjem obdobju intenzivno zavzemata Zveza sindikatov Slovenije in Zveza sindikatov Jugoslavije.

Zalostno je tudi to, da smo v zadnjih desetih letih v Iskri celo zmanjšali zmogljivosti naših domov za približno polovico, medtem ko bi morala biti naša politika na področju delavskega turizma prav obratna. Kako smo zamenjali to dejavnost še bolj zgovorno opozarja podatek, da se je število Iskrašev v tem desetletnem obdobju povečalo štirikrat.

V razpravi je tvorno sodeloval tudi Jože Čebela, ki je med drugim opozoril, da je za Iskrine delovne kolektive družbeno nesprijemljivo dejstvo, da smo v minulih desetih letih investirali

na različna področja več sto milijard dinarjev, pri tem pa popolnoma pozabili na rekreacijo, še bolj pa na oddih naših delavcev.

Sindikalni odbor je na seji izrazil mnenje, da z graditvijo Pinete ne soglašajo predvsem tisti, vodilni delavci, ki lahko zaradi dobrih materialnih pogojev preživijo počitnice tudi v najdražjih hotelih ali pa se grejejo celo v tujini in jim je delavski turizem španska vas.

Po izredno plodni in konkretni razpravi je sindikalni odbora soglasno sprejeli stališče, da je treba zaradi nastalega položaja še ta mesec sklicati zasedanje razširjenega političnega aktiva celotne Iskre. Na tem sestanku naj bi z vsjo politično odgovornostjo preučili obstoječe stanje ter sprejeli dokončno odločitev glede graditve rekreacijskega centra.

Udeleženci na seji so govorili tudi o drugih vprašanih. Med drugim so menili, da je treba na ravni delovnih organizacij in ZP Iskra formirati sklade za družbeni standard delavcev. Ta denar bi uporabljali predvsem za rekreacijo in oddih delavcev, za organiziranje družbene prehrane, ureditev otroškega varstva ipd.

Ze tako bogata seja se je nadaljevala še s tretjo točko dnevnega reda. V okviru te točke je sindikalni odbor sprejel predlog, da naj se v kongresne resolucije bližnjega kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije vnese določilo, ki zahteva sodelovanje sindikatov pri oblikovanju politike cen in to predvsem pri artiklih, ki naj bolj vplivajo na življenjsko raven delovnih ljudi.

Lado Drobež

V mladinsko organizacijo le aktivni

Na 9. kongresu Zveze socialistične mladine Slovenije so med drugim sprejeli tudi statut o organiziranosti mladih v osnovnih organizacijah ZSM Slovenije. Na osnovi tega statuta so občinske konference izdelale pravilnike, ki točno določajo kakšne dolžnosti in pravice imajo člani slovenske mladinske organizacije.

Razlika med sedanjo in prejšnjo organiziranostjo mladih v Sloveniji je v tem, da prehajamo z načela množičnosti na načelo organiziranosti. Za kaj točno gre?

De 9. kongresa ZSM Slovenije so bili vsi mladi že avtomatično člani

Zveze mladine Slovenije, zdaj pa morajo svoj pristop v mladinsko organizacijo potrditi s tem, da sprejmejo dolžnosti in pravice, ki jih določa statut ZSM Slovenije. Namen tega je jasen, saj želijo, da bi bili včlanjeni v mladinsko organizacijo le aktivni mladi.

V nadaljevanju tega prispevka objavljamo pravice in dolžnosti, ki jih navaja evidenčni list za člane ZSMS. Te pravice in dolžnosti morajo potencialni kandidati pri včlanjenju tudi sprejeti, to pa dokažejo s svojim podpisom.

Za objavo teh pravic in dolžnosti smo se odločili tudi zato, da bi vplivali še na tiste mladinke in mladince, ki se doslej niso aktivno udeleževali organiziranega mladinskega življenja.

„Pravice in dolžnosti članov ZSMS izvirajo iz njihove odločenosti, da se aktivno angažirajo v uresničevanju programskih načel ter ciljev in statuta ZSMS. Na tej osnovi ima član ZSMS naslednje pravice in dolžnosti:

- da aktivno dela v delu organizacije in organih ZSMS in da aktivno sodeluje v kreiranju programa, vsebine dela in načina njihovega uresničevanja;
- da se neposredno angažira za uresničevanje sklepov in stališč organizacije in organov ZSMJ in ZSMS ter je odgovoren za njihovo realizacijo;
- da aktivno in enakopravno sodeluje v razpravi in sprejemanju vseh sklepov in stališč, ki so v pristojnosti njegove osnovne organizacije in organov, katerih je član;
- da predlaga, da voli in da je voljen v vse organe ZSMS in ZSMJ ter da sodeluje v odločanju o kriterijih za volitve v vse organe ZSM;
- da kritično in samokritično razpravlja o svoji aktivnosti, delu organizacije in organov ZSMS in ZSMJ ter s

tem povečuje svoje angažiranje, delo organizacije in organov celotne Zveze socialistične mladine Jugoslavije;

- da kritično razpravlja o delu članov organov ZSM ter o njihovem odkloku ali menjavi;
- da organizacijam in organom ZSMS daje predloge in vprašanja, katera se nanašajo na njihovo delo ter da od njih zahteva in dobiva odgovore;
- da se obrača na organizacijo za pomoč v reševanju svojih življenjskih problemov in vprašanj;
- da v skladu s svojimi željami in interesi sodeluje v nekaterih družbenih aktivnostih na področju kulture, znanosti, tehnike, telesne kulture, turizma ali v drugih oblikah interesnega organiziranja mladine ter tako deluje in se angažira, da le-te razvija in razširja;
- da odgovorno izvršuje svoje naloge, ki jih ima kot občan, proizvajalec, delovni človek, učenec in študent;
- da se aktivno angažira pri delu družbenopolitičnih organizacij in društev, katerih član je;
- da sodeluje v reševanju vseh družbenih vprašanj z aktivnim vključevanjem in angažiranjem v oblikah in organih samoupravljanja v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevni skupnosti, šoli, fakulteti, interesni skupnosti, občini in širše ter v družbenih organizacijah in društvih;
- da deluje in se angažira, da čimvečje število mladine sprejema statut ZSMJ in ZSMS in se včlani v ZSMS;
- da vsestransko informira o družbenih vprašanjih ter da spremlja družbeno gibanje pri nas in v svetu;
- da deluje in se bori za razvijanje in krepitev ljudske obrambe, neodvisnosti in suverenosti socialistične samoupravne družbene skupnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti;
- da se idejnopolitično izobražuje;
- da redno plačuje članarino.“

(nadaljevanje s 1. strani)

glavnega direktorja OZD TIO se je aktiv vključil tudi v obravnavo posameznih kandidatov za to delovno mesto. Delavskemu svetu je zanj priporočil dosedanjega komercialnega direktorja tov. Kemala Alibegoviča. Dosedanji direktor tov. Marjan de Luxa je postal svetnik sedanjega glavnega direktorja za dokončno realizacijo našega investicijskega programa. Aktiv pa se je poleg vsega navedenega dela tudi kadrovske okrepil. Vse novospregate člane smo povabili na individualne razgovore.“

„In kakšen je vaš program za bodočnost?“

„Za nadaljnje delo bodo poleg potrebne notranje ureditve branžne organizacije komunisti v TIO prevzeli akcijo realizacije varčevalnega programa, obravnavanega v avgustu na skupščini ZP Iskra. Materiali, s katerimi delamo, so namreč precej dragi in večinoma uvoženi. Zato je treba konkretno določiti, kako čimbolj smotrno ravnati z materialom in delovnimi sredstvi.“

Po realizaciji zastavljenih nalog pa se bomo v večji meri kot doslej lahko posvetili tudi idejnopolitičnemu usposabljanju svojih članov.“

V.B.R.

Uspešni v izpolnjevanju novembrskega načrta

Raven proizvodnje je bila v mesecu novembru po finančni vrednosti zelo ugodna, čeprav proizvodna enota naprav zaradi pomanjkanja reprodukcijskega gradiva ni uspela v celoti izpolniti operativno zastavljene mesečne naloge.

V primerjavi z dinamičnim načrtom proizvodnje je bila finalizacija vendar tako visoka, da je kazalnik kar 124,45. S tem pa smo bistveno popravili tudi kazalnik kumulativne, ki je za celotno proizvodnjo v enajstih mesecih 105,74.

V odnosu na proizvodnjo na domače tržišče in izvoz je še vedno precejšnje nesorazmerje med načrtom in izpolnitvijo nalog. Tako smo v mesecu novembru izpolnili proizvodni načrt za jugoslovanske kupce s kazalnikom 134,76, kar daje v kumulativni 111,20%. Proizvodni načrt za izvoz pa smo v mesecu izpolnili le s kazalnikom 79,33 in tako dosegli komaj 83,60% kumulativne.

Pri tem moramo omeniti, da je izvoznih naročil sicer dovolj, vendar zelo odstopajo od strukture, ki je bila predvidena za letni načrtom. Zelo so porastu naročila za pomožne releje PR 15-17, ki odločno presegajo instalirane proizvodne zmogljivosti, nasprotno pa ugotavljamo pomanjkanje naročil pri bimetalnih relejih tipa RB, kjer smo v letošnjem letu povečali zmogljivosti prav na zahtevo izvozne organizacije.

Po posameznih skupinah izdelkov smo v novembru visoko presegli z načrtom predvideni obseg proizvodnje za jugoslovansko tržišče v vseh grupah. Pri stikalnih aparatih je kazalnik 423,11, kar pomeni 160,10% kumulativne.

V skupini industrijskih elektronskih naprav je mesečni kazalnik izpolnitve 125,46, v kumulativni pa še vedno zaostajamo, saj smo naredili le 88,83% predvidene vrednosti.

Pri najmočnejši planski skupini zaščitnih relejev, elementov avtomatike in signalnih relejev ter naprav sta oba kazalnika ugodna; tako je mesečni proizvodni načrt izpolnjen s 114,11%, kazalnik kumulativne pa je 109,62.

V skupini rezervnih delov in uslug smo v novembru naredili kar desetkrat več, kot smo si zadali z dinamičnim načrtom (kazalnik 1024,22), v kumu-

lativi pa to pomeni pet in pol krat toliko, kot smo predvidevali (kazalnik 547,13).

V izvozu pa so vsi kazalniki pod 100. Pri stikalnih aparatih zaradi pomanjkanja naročil v tem mesecu nismo naredili ničesar, kazalnik kumulativne pa je 37,80. Pri industrijskih elektronskih napravah smo v mesecu dosegli nekaj več kot polovico načrtovane realizacije (52,63%), kar daje v kumulativni kazalnik 64,77. Nekoliko boljše uspehe smo zabeležili le pri zaščitnih relejih, elementih avtomatike in signalnih relejih ter napravah, vendar v celoti nalog tudi v tej skupini nismo opravili. Tako je kazalnik izpolnitve mesečnega načrta po dinamiki 86,03, v kumulativni pa 88,30. V celoti vzeto, z rezultati v izvozu nikakor ne moremo biti zadovoljni.

Do zaključka poslovnega leta je pred nami samo še mesec dni. Če bomo obdržali obseg proizvodnje na ravni iz novembra, bomo letni načrt presegli za okoli 7 do 8%. Ne upoštevaje pri tem popravke cen, ki so nam bili odobreni v drugem polletju, bi dosegli letni načrt tudi po finančnem obsegu in tako izpolnili naloge, ki smo si jo postavili ob jubileju tovarne „25 let - 25 milijard“, vendar niti ob tem uspehu, še bolj pa zaradi proizvodnje v letu 1975, katero po fizičnem obsegu povečujemo za okoli 28%, ne smemo prezreti problematike oskrbe in krmiljenja proizvodnje, ki je dokaj pereča in se še vedno bolj zaostčuje.

Pomanjkanje reprodukcijskega gradiva, likvidnih finančnih sredstev in pomanjkanje zmogljivosti so osnovni zaviralni elementi, ki nam niso omogočili še večje proizvodnje, čeprav so zanj obstajali in še obstajajo ugodni tržni pogoji.

Res je, da del vzrokov za to problematiko izvira iz splošnega neugodnega položaja v gospodarstvu, tako doma, kot v svetu. Vendar ne smemo mimo dejstev, da lahko del te problematike rešimo in moramo rešiti predvsem v lastni hiši, oz., da še vedno nismo storili vsega, kar bi lahko. Uspešnejša izterjava kupcev in hitrejša obračunavanje zalog je lahko zagotovilo, da bodo tekoča finančna sredstva bolje izkoriščena, oz. vsaj formalno povečana. S tem v zvezi pa moramo poiskati načine in ukreniti vse, da bodo zaloge

reprodukcijskega gradiva in kupljenih delov čimbolj sortirane in, da sproti izločamo vsa zastarela in nepotrebna gradiva. Le z zagotovitvijo tega elementa bomo lahko dobro izkoristili instalirane zmogljivosti, kar bo omogočalo hiter in zadosten odjem, ki je najboljši regulator višine in obračunavanja zalog, s tem pa tudi večje proizvodnje, ki bo lahko zagotovila večja finančna sredstva.

Zveznosti in medsebojnih vplivov v vseh fazah proizvodnega cikla se moramo vsi zavedati, jih ugotavljati in določati ter ukreniti vse, da bo omogočen čimvečji gospodarski učinek. Poznati zveznost, jo dobro razumeti, pri tem pa na svojem delovnem mestu storiti vse, kar je dolžnost in možnost, mora postati osnovno gibalno zlasti v službah, ki neposredno proizvodnjo načrtujejo, pripravljajo, oskrbujejo in usmerjajo.

- L. -

Avtoelektrika je bila odprta javnosti

V okviru priprav na svečano otvoritev tovarne malih zaganjalnikov, so bili prostori Avtoelektrike odprti javnosti in sicer 26. 11. 1974.

V delovni organizaciji smo organizirali skupino vodičev, ki je smelo in ponosno razkazovala prostore vseh TOZD s sedežem v Šempetru pri Novi Gorici. Glede na število obiskovalcev v tem dnevu lahko trdimo, da je na področju Nove Gorice izredno zanimanje za „vsebinsko“, ki je in se razvija v tej delovni organizaciji. Tekom dneva si je ogledalo delovne prostore kar 1.687 obiskovalcev. Po izjavah obiskovalcev lahko sklepamo, da smo na javnost naredili zelo dober vtis. Pohvale so predvsem deževalne na račun tehnološke urejenosti, delovnih pogojev in še posebej na račun strojne opreme. Marsikdo si je pred ogledom predstavljal, da je v naših prostorih predvsem neka montaža od zunaj dobavljenih delov. Vse te poglede je vsakdo spremenil ob pogledu na osnovna sredstva in njihovo opremo. Še posebej so se o tem prepričali ob pogledu na najsodobnejšo opremo v novi tovarni malih zaganjalnikov. Lahko trdimo, da je cvet opreme v tej tovarni tehnološki hladnega preoblikovanja. Našim gostom smo se v glavnem predstavili v lepi luči, njihove izjave in pohvale nas lahko samo spodbujajo k še večji zagnanosti v nove delovne uspehe, nove tehnološke rešitve in s tem boljše pogoje in položaj delovnega človeka v tem kolektivu.

Struktura obiskovalcev je bila zelo raznolika. Obiskali so naš učenci osnovnih šol (predvsem 7. in 8. razred), dijaki višjih razredov gimnazije, ekonomske šole, elektrogospodarske šole, člani delovnih kolektivov in člani družin zaposlenih (obojih kar 800!). Na obisk so prišli tudi slušatelji večerne delovodske šole - avtomehanske smeri in to po končanem večernem pouku.

Prav je, da v imenu obiskovalcev v tem sestavku pohvalim vse vodiče, ki so predstavili javnosti kolektiv, ki bo v kratkem praznoval 15-letnico obstoja.

Pavel Mermolja

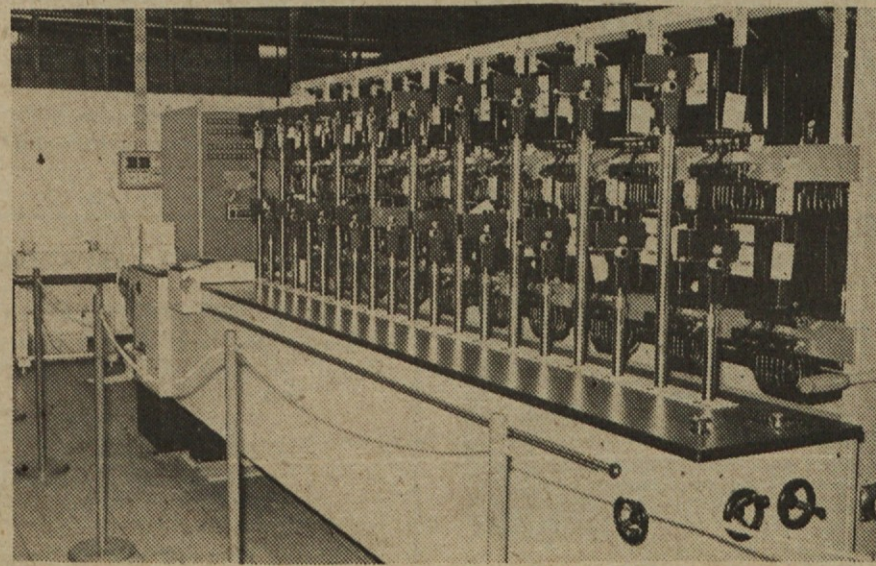

Ob 20-letnici obrata merilnih naprav je bilo na Laborah 13. decembra tovarniško srečanje nekdanjih in sedanjih sodelavcev obrata. Za slavnostni uvod so poskrbeli nekdanji vodje s krajsimi govori, prvi, Stane Slapšak pa je prejel posebno priznanje za dolgoletni trud od glavnega direktorja Elektromehanike A. Miheva. Slavnost se je nadaljevala z zakusko v veselem vzdušju, za kar je poskrbel tudi glasbeni spremljiva. Foto: I. O.

ISKRA - IEZE
TOZD ELEKTROLITI MO-
KRONOG
Razvoj - Ljubljana

Iščemo kooperante za štančanje štančnih sestavnih delov za elektrolitske kondenzatorje. Vse informacije dobite v razvoju elektrolitskih kondenzatorjev Gubčeva 23 - Ljubljana.

DOPIŠUJTE
V ISKRO

Avtomatska kontrolna naprava nemške firme ZERA v končni kontroli števecov. Foto: I. O.

In memoriam Marjan Lavrenčič

Dragi Marjan!

Dovoli mi, da se od Tebe poslovim v imenu dolgoletnih najbližjih sodelavcev, ki še vedno ne moremo verjeti, da je Tvoje preutrujeno srce resnično prenehalo utripati.

Ko danes odhajaš od nas na pot, odkoder ni vrnitve, nam oživlja spomin na vsa dolga leta Tvojega zvestega in neumornega pionirskega dela v naši Iskri. Spominjamo se, kako si pred 29 leti vstopil kot eden prvih inženirjev v novo nastajajočo tovarno v Kranju, ki takrat še ni nosila tega imena, kako si prevzel vodstvo mehanske merialnice in kmalu zatem še odgovornejšo nalogo vodje orodjarne.

Na tem mestu si pri uvajanju prvih Iskrinih izdelkov pokazal vse svoje bogato strokovno znanje, katerega si nesebično prenašal na nas, mlajše delavce. Z nami si se veselil vsakega uspeha in nas vzpodbujal v naporih pri polaganju temeljev nastajajoče slovenske elektroindustrije.

V kasnejših letih so Ti zapuili še mnoge odgovorne naloge, kot so vodstvo celotne proizvodnje in vodstvo tehnološke priprave dela, skratka vsakokrat so Te poklicali tja, kjer je bilo težje dela, kjer so bili tehnološki in organizacijski problemi najtežji.

Pred dvajsetimi leti si organiziral prvi tekoči montažni trak v Jugoslaviji, in sicer za montažo števecov. Prav ta tekoči trak je v tistih časih pomenil odločilno prelomnico ne samo v tehnologiji, ampak tudi v naši miselnosti. Prav zaradi tega uspeha TE e lahko z vso upravičenostjo in v globoko hvaležnostjo imenujemo očeta Iskrine tehnologije.

Ko je Iskra začela preraščati okvir kranjskega področja, si bil zopet Ti tisti, kateremu so zaupali izdelavo tehnoloških projektov za nove tovarne v Lipnici, Otočah, Novem mestu in v Novi Gorici. Takoj zatem si pa prevzel še odgovornejšo nalogo: vodstvo izdelave investicijskih elaboratov za generalno rekonstrukcijo vseh tovarn, ki so se tedaj združile v veliko Iskro.

Kmalu po združitvi si prevzel v novoustanovljenem Zavodu za avtomatizacijo vodstvo tehnološkega sektorja, kasneje si pa kot pomočnik direktorja tega Zavoda organiziral in povezoval različne dejavnosti v korist vseh organizacij Združenega podjetja. Zlasti je bilo pomembno Tvoje delo kot ustanovitelj in predsednik tehnološke komisije, kot tajnik komisije za splošno tehnično dejavnost in kot vodja

tima za kompleksno tehnično dokumentacijo.

Pri vsaki nalogi, ki si jo prevzel, v vsaki funkciji, ki so Ti jo zaupali, so poleg strokovnega znanja izžarevale tudi Tvoje človeške vrline: brezmejnja delavnost, poštenost, objektivnost, skromnost in iskreno tovarištvo.

Vedno si našel prijateljsko besedo za vsakogar, najsi je bil kolega - inženir ali pa učenec industrijske šole, vsakdo je našel pri Tebi nesebičen nasvet, kadar se je znašel pred strokovnim problemom ali pa v osebnih težavah. Zato prav gotovo ni zgolj slučaj, da si del svojega skopu odmerjenega prostega časa posvetil tudi mlademu rodu bodočih strojnih inženirjev s tem, da si 6 let predaval predmet „Tehnološka priprava“ na ljubljanski strojni fakulteti.

Nemogoče je v skopih besedah, četudi le bežno, opisati celotno Tvoje obsežno delo, ki predstavlja velik in pomemben prispevek k razvoju Iskre in celotne naše družbe, ki Te je počastila z najvišjim delovnim odlikovanjem, z Redom dela z zlatim vencem.

Čeprav si kot tehnolog v svojem delu uvajal najsodobnejše metode študija dela, ki naj človekovo delo čim intenzivneje vključujejo v tehnološke procese, pa v delavcu nikdar nisi videl robota, ampak predvsem človeka, kateremu si posvetil vso skrb tudi v njegovih osebnih potrebah. Zato je povsem razumljivo, da si se potem, ko te je bolezen odtrgala od rednega dela, posvetil študiju sociologije in psihologije industrijskega delavca.

Dragi Marjan, ko se danes poslavljáš od nas, se Ti delovni tovariši in prijatelji poslednjič zahvaljujemo za vse, kar si ustvaril za napredek Iskre in vse slovenske industrije, zagotavljamo Ti, da bo Tvoje ime za vedno zapisano med njenimi najpomembnejšimi pionirji, v naših srcih bo pa ostal neizbrisni spomin na Tebe, kot na človeka - vzornika. Hkrati izrekamo globoko občuteno sožalje užaloščeni družini, kateri si bil vzoren mož in skrben oče.

Slava Tvojemu spominu, Marjan!

Alojz Boc

Pridobitev za kontrolo števecov

V končni kontroli TOZD Števci je v poskusnem obratovanju avtomatska kontrolna naprava - kvaliteta števecov električne energije je s tem veliko večja - izločen je človeški faktor.

Števce električne energije proizvajamo s točnostjo razreda 2, s tem pri različnih obremenitvah ne smejo imeti večjega pogreška od 2%. Števce električne energije kontrolirajo v končni kontroli. So tudi pod državno kontrolo.

Do zdaj so po 60 števecov vpenjali na posebna stojala in jih kontrolirali po metodi moči in časa s štoparicami. Delavke so kontinuirano nastavljele obremenitve (moči) na wattmetrih. Delo je bilo zelo utrujajoče. Kvaliteta kontroliranja zavisí od zaposlenih delavcev.

Sedaj vse to opravlja bolje in hitreje avtomatska kontrolna naprava nemške firme ZERA. Nova naprava ima naslednje prednosti: obremenilne točke se nastavljajo avtomatsko, od-

čitki na števcih, ki jih kontrolirajo, se primerjajo s podatki na elektronskem precizijskem števcu električne energije, ki je prav tako vgrajen v aparaturi. Celoten proces je voden z računalnikom. Omogočena so tudi razna statistična zasledovanja kvalitete teh izdelkov v serijski proizvodnji.

Možnosti za uporabo in izbiranje kontrolnih točk so še veliko večje, kvaliteta električnih števecov pa se s tem bistveno poveča, saj je človeški faktor izločen.

Naprava je v poskusnem obratovanju. Hkrati lahko kontrolirajo 80 električnih števecov. Trenutno je z novo napravo predvideno le kontroliranje trifaznih števecov. Kasneje, ko bodo izkoriščene vse kapacitete, bodo dnevno lahko kontrolirali 1000 števecov.

Seminar mladih v Gozd Martuljku

Na seminarju predstavnikov mladinskih aktivov posameznih TOZD Iskre - Elektromehanike, ki je bil 6. in 7. 12. v Martuljku, je bil v 1. točki dnevnega reda obravnavan gospodarski položaj OZD Elektromehanike. Predavatelj Polde Mrak, vodja plansko-analitske in statistične službe Elektromehanike, je v svojih izjavah najprej podal splošno oceno gospodarskega gibanja od l. 1970 do l. 1973 s poudarkom na gibanju proizvodnje, investicijah in izboljšani delovni opremljenosti ter poslovni uspešnosti v teh letih. Že l. 1973 je nakazovalo poslabšanje možnosti formiranja večjih sredstev za potrebe razširjene reprodukcije zaradi izrednega povečanja materialnih stroškov, zakonskih in pogodbenih obveznosti. Ta proces se je nadaljeval tudi v l. 1974 v še večjem obsegu zaradi izrednega vseposameznega povečanja inflacije.

Glede izboljšanja gospodarskega položaja OZD so bili do konca leta sprejeti mnogi ukrepi, ki morajo privedi do konkretnih pozitivnih rezultatov.

Pri primerjavah uspešnosti OZD z drugimi od občinskega pa do zveznega merila je predavatelj omenil, znatna nihanja v dinamiki razvoja in raznih kvalitativnih premikih. Bolj kot dosedaj bo treba pri odločitvah na vseh nivojih upoštevati tako koristi družbe kot celote kot tudi posameznih OZD, ki ustvarjajo novo vrednost. Pri tem velja poudariti, da kvaliteta samoupravnega dogovorjanja in sporazumevanja na področju delitve in gospodarjenja s skupnimi sredstvi v združenem delu še ni dosegla tiste ravni, ki jo predvidevata zvezna in republiška ustava. Povečevanje cen proizvodov mora družba spremljati budno in kritično, saj je od tega odvisna tudi gospodarska uspešnost posameznih OZD.

Prognoza uspešnosti poslovanja Elektromehanike za l. 1975 postavlja v ospredje nadaljnje povečanje produktivnosti in boljše izrabo vseh vloženih sredstev, stalno spremljanje stroškov in skrb za primerno usklajevanje cen izdelkom.

Srednjeročni program razvoja OZD elektroindustrije predvideva trenutno upočasnjeno rast proizvodnje, vendar še vedno z nadpovprečnim večanjem v primerjavi z rastjo ostale industrije pri nas.

Razvoj po posameznih TOZD za bodoče obdobje tako glede proizvodnje kot tudi tehnologije, izvoza, zaposlovanja, širjenja prostorskih kapacitet ter značilnosti nove organizacije Elektromehanike je bil obravnavan dokaj izčrpo in obširno. Poseben poudarek je bil posvečen trenutnemu stanju pri pripravah na branžno reorganizacijo. V nadaljevanju seminarja se je razvila živahna razprava, v kateri so mladi prosili za razlago raznih problemov iz svojih delovnih sredin. Iz vprašanja prisotnih je bilo jasno razvidno, da se živo zanimajo za gospodarjenje v svojih TOZD in da so podobna predavanja zelo dobrodošla ter koristna.

Drugi delovni dan seminarja se je pričel s predavanjem sekretarja Občinske konference ZSMS tov. Hrastnika o usmeritvi dela in nalogah mladine Slovenije po devetem kongresu. Obrazložil je glavne spremembe in sklepe za delo v bodoče. Svoje pripovedovanje je moral na žalost skrajšati, saj je čas priganjal udeležence, da čimprej nadoknadijo zamudo, nastalo zaradi spremenjenega programa prejšnjega dne.

Za tov. Hrastnikom je povzel besedo tov. Lapanja, predsednik ZSMS v Elektromehaniki. Podal je akcijski program za l. 1975. Ta je usklajen z možnostmi in sistemom dela v Elektromehaniki ter seveda s sklepi 9. kongresa ZSMS. (Akcijski program bo v celoti objavljen v glasilu „Iskra“ v eni naslednjih števil.)

Za njim so podali svoja poročila predsedniki komisij, ki delujejo pri predsedstvu konference ZSMS Iskre - Elektromehanike. Naj na kratko povzamemo poročila in programe vseh komisij:

ideološko-vzgojna - njen član je v zelo zgornjih številkah prikazal, ko-

liko mladih je bilo vključenih v njeno delo. Preko izobraževalnih seminarjev je bilo evidentiranih in seznanjenih z delom mladine in drugih DPO okrog petsto novosprejetih delavcev. Za sprejem v ZK je bilo predlaganih preko sedemdeset mladih, sodelovali pa so tudi pri dveh izobraževalnih seminarjih za novosprejete člane ZK. Izvedena je bila javna razprava o predlogu statuta ZSMS in ZSMJ. Vsi praktiki, ki so bili na praktiki v Elektromehaniki, so bili seznanjeni z delom ZSMS v tovarni. V programu dela komisije za prihodnje leto ostajajo iste naloge, vendar v večjem obsegu od dosedanjih.

Poseben poudarek pa bo treba dati izobraževanju mladih na področju delegatskega sistema in samoupravnih interesnih skupnosti.

Kulturna komisija - predsednik je poročal o sodelovanju pri oddajah „Spoznavajmo svet in domovino“, kar je bila pravzaprav njena skupna akcija s komisijama za eksterne stike ter informiranje. Navezala je stike ter priredila kratke kulturne programe ob izmenjavi obiskov med zamejskimi Slovenci iz Avstrije in našimi mladinci. Komisija je posredovala abonmaje za Prešernovo in Filmsko gledališče v Kranju. Prirejen je bil tudi večer družinskega filma v kinu Center. V predlogu programa za delo v prihodnjem letu je poudarjena nadaljnja krepitev stikov z zamejskimi Slovenci, sodelovanje s kulturno komisijo pri sindikalni organizaciji Elektromehanike, prireditve internega kviza in proslav ob Dnevu mladosti ter Dnevu republike.

Predsednik športne komisije je podal poročilo o izboru vsestranskega športnika Elektromehanike. Ta akcija je potekala skozi vse leto, zmagovalca pa je bil proglašen na finalni slavnostni oddaji „Spoznavaj svet in domovino“ na Laborah. V programu dela za prihodnje leto ni zajeto tekmovanje za športnika leta, ker je letos Elektromehanika prireditelj in organizator tekmovanja za prehodni pokal med ekipami kranjskih tovarn. Skupna želja vseh je, da pokal ostane v trajni lasti Elektromehanike, saj ga je že dvakrat osvojila.

Komisija za eksterne stike je priredila izlet mladincev na oddaji „Spoznavajmo svet in domovino“ v kraje, kjer je nastopala naša ekipa. Poskrbljeno je bilo tudi za rezervacijo prostorov in organizacijo oddaj, kadar so bile te v Kranju. Svoje predstavnike so poslali na „Srečanje mladih elektro in elektronske industrije v Cetinju“ ter v sodelovanju s kulturno komisijo zagotovili tudi udeležbo mladih ZP Iskre v Bovcu. Program dela za l. 1975 vključuje ogled „Gorenja“ v Velenju, udeležbo na srečanju mladih ZP, krepitev stikov (v sodelovanju s kulturno komisijo) z zamejskimi Slovenci, vrnitev obiska mladim iz Uljanika v Puli ter sprejem in vodenje po tovarni vseh mladih, ki si bodo ogledovali našo tovarno.

Naloga komisije za informiranje v preteklem letu je bila, spremljati vse akcije na področju delovanja mladih v Elektromehaniki in obveščanje preko glasila „Iskra“, preko oglašnih desk in drugih sredstev obveščanja (telefon, ozvočenje in mladinski informativni listi). Mladi v tovarni so bili dokaj dobro obveščeni o uspehih naše ekipe na oddaji SSID in o vseh ostalih akcijah. Program dela za l. 1975 pred-

videva tesno povezavo z delom vseh komisij. Potrebno je še izpopolniti obveščanje in pridobiti nove sodelavce za dopisovanje v glasilo „Iskra“. Naloga komisije je tudi vzpostavitev tesnih stikov z vsemi TOZD in imenovanje predstavnikov te komisije zanje. Zavzemati se je treba tudi za popestritev glasila „Iskre“, ker je vsebina po naši oceni preveč enostranska.

Komisija za SLO (splošni ljudski odpor) je dokaj mlada in temu primerljivo tudi nima povsem opredeljenega programa. To je predvsem posledica premajhne povezave s komisijo pri OK ZSMS Kranj. Poskusili smo navezati stike s kranjskim garnizonom JLA, vendar do srečanja ni prišlo. V programu za l. 1975 je pobratenje s pripadniki graničarske karavle na Jezerskem ter tesno in delavno sodelovanje s komisijo pri OK ZSMS.

Komisija za družbenoekonomske odnose ima zelo širok spekter delovanja, zato je tudi dela dovolj. Sam predsednik je ugotovil, da delo ni bilo zadovoljivo, zato je prosil za razrešnico. Napravil je tudi okvirni program za drugo leto, vendar je bil sprejet sklep, da novi predsednik s svojo ekipo program obdela in spremeni.

Po pretresu in kritični oceni dela komisij je bil pregledan osnutek Pravidnika dela ZSMS v Elektromehaniki in posredovane pripombe nanj. Prilagojen je sklepom 9. kongresa in statutu ZSMS. Nov v pravilniku je dodatek, ki govori o financiranju udeležbe na seminarjih in povračilu potnih stroškov v zvezi z delom v mladinski organizaciji.

Proti večeru je bila imenovana komisija za sklepe. Sprejeti so bili naslednji:

1. Glede na gospodarski položaj naše delovne organizacije je predsedstvo K ZSMS DO Elektromehanike podvzelo naslednje ukrepe:

- vsi, posebno pa mladi samoupravljalci, moramo vložiti vse napore, da bo plan proizvodnje za l. 1974 dosežen v čimvečji meri. Poudarek moramo dati predvsem realizaciji akumulativne in konjunktivne proizvodnje.
- Omejiti porabo vseh stroškov, ki niso nujno potrebni.
- Do nadaljnjega omejiti zaposlovanje novih delavcev.
- Uskladiti prodajne cene.
- Izboljšati likvidnost z dodatnimi krediti, boljše izterjavo in avansi.

2. Potrebno je, da K ZSMS DO Elektromehanika uskladi svoje delovanje z dokumenti IX. kongresa ZSMS in ZSMJ ter z njimi odrazi želje in potrebe mladih samoupravljalcev.

3. Sklep predsedstva je, da osnutek pravilnika K ZSMS DO Elektromehanike podpremo, vendar ga je potrebno dopolniti s pripombami s seminarja.

4. Ustanovi se odbor za razdelitev priznanj in pohval najbolj zaslužnim in aktivnim članom K ZSMS DO Elektromehanike.

5. Tov. Logar Brane je zadolžen za poživitev aktivnosti mladih v OO ZSMS TOZD - ATC.

6. Predsedstvo K ZSMS DO Elektromehanike naj poživiti in kadrovske okrepi komisijo za DEO do volilne konference in predloži nov program.

7. Dopolniti članstvo nadzornega odbora, zaradi odsotnosti nekaterih njenih članov. Nova člana bi bila Logar Brane in Sladič Silvo.

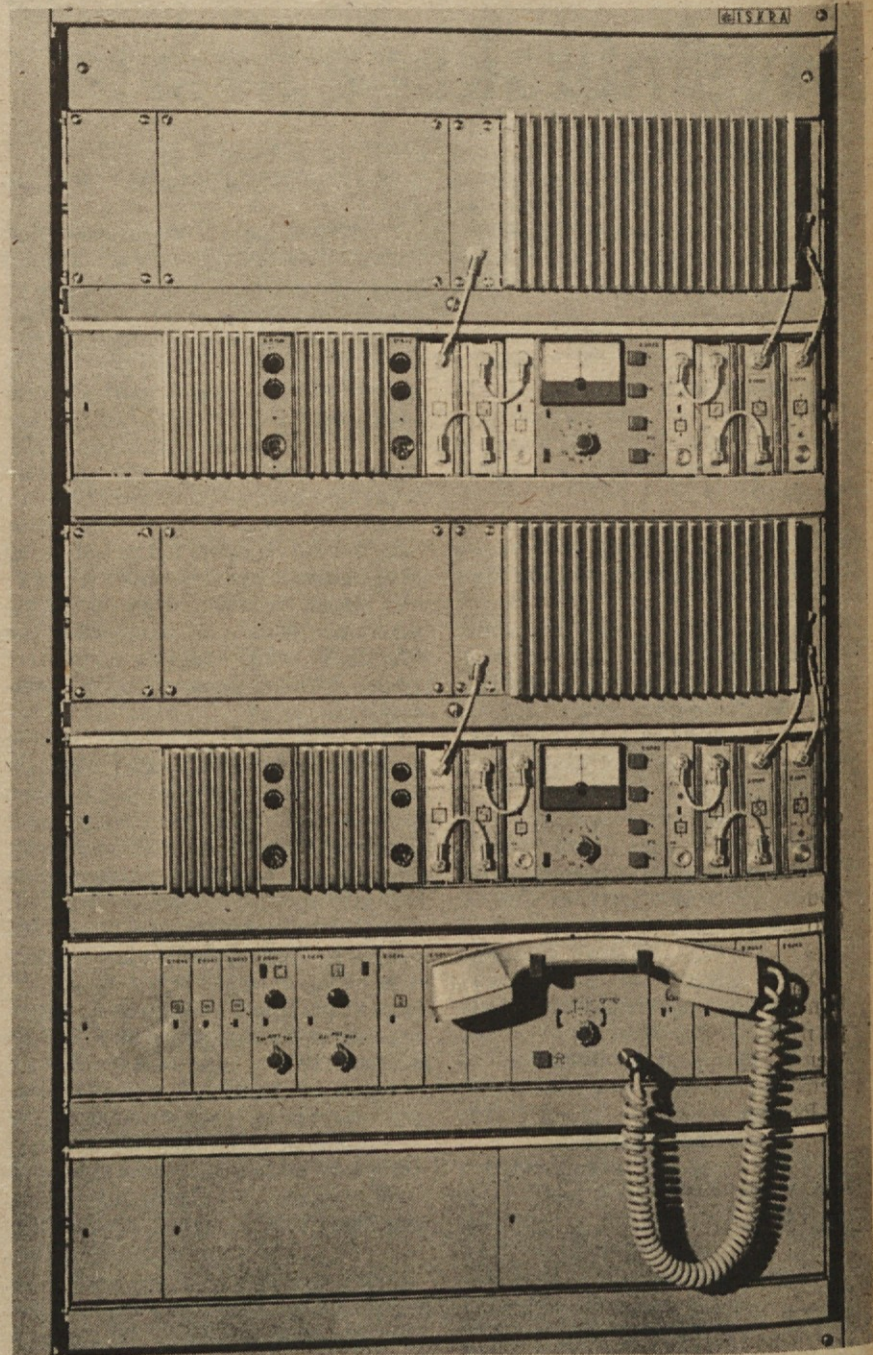
8. Skrbeti je potrebno za stalno vzgajanje in vključevanje mladih v vsa področja mladinskega delovanja.

9. V najkrajšem času naj komisija za eksterne stike organizira ogled Mladinskega doma v Kumrovcu.

10. Vse ostale komisije naj svoje akcijske programe dopolnijo s predlogi in le take predložijo volilni konferenci.

J. P. V. B. R.

Naši novi izdelki

Naprava za usmerjene zveze RRS 2 - FM 400

V gospodarskem načrtu za leto 1975 smo predvideli proizvodnjo nekaterih novih izdelkov, za katere menimo, da bodo bistveno prispevali k večji prodaji, boljši uveljavitvi na trgu in h kompletnosti našega proizvodnega programa.

Po vrednosti in pomenu najpomembnejša je aparatura RRS 2-FM 400 iz družine usmerjenih zvez, ki prenaša do 120 telefonskih kanalov v frekvenčnih področjih 450, 2.500 in 7.500 MHz. Aparatura, o kateri teče beseda, služi za prenos 24.000 govornih kanalov in 1 službenega kanala ter deluje na frekvenčnem področju, ki je v Jugoslaviji predvideno za aparature teh zmogljivosti. To je zelo univerzalna aparatura, ki lahko zadovolji različne zahteve glede izhodne moči, porabe in prilagodljivega vključevanja v sistem, ki ga želijo uporabniki.

Predvidevamo, da bomo prodali v letu 1975 okrog 100 teh aparatov, v skupni vrednosti nad 10 milijonov din, saj so te aparature uporabne za različne naloge: za prenos govornih kanalov na manj obremenjenih poštinih zvezah, kot dopolnilna zveza pri sistemih velikih zmogljivosti v gospodarstvu za zaključene sisteme prenašanja govora in podatkov telemetrijskih vrednosti.

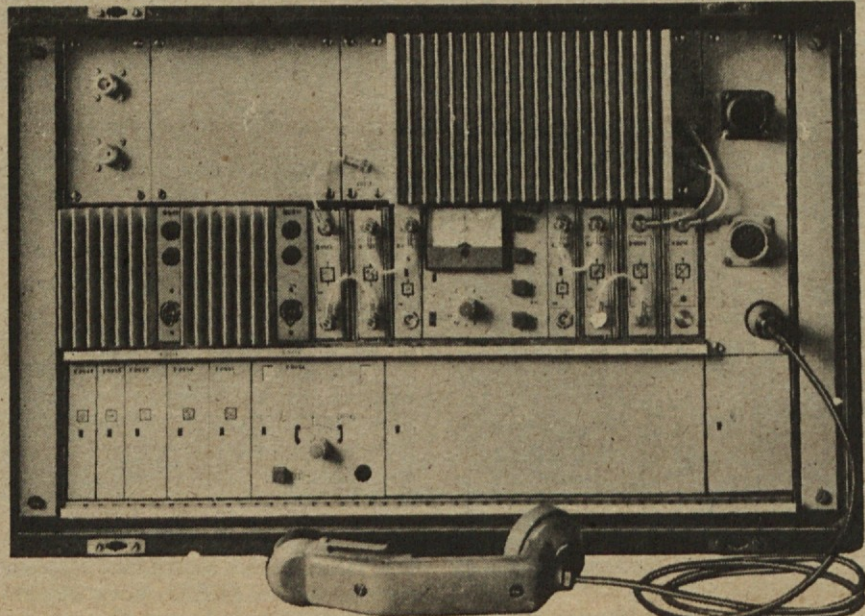
V mobilni izvedbi je aparatura zelo uporabna za hitro vzpostavljane telefonskih zvez. Ta izdelek je za nas zelo pomemben, saj je prvi „civilni“ član družine usmerjenih zvez. V tej panogi smo doslej razvijali in prodajali izdelke predvsem za potrebe JLA in s tem kupcem tudi za naslednje leto sklenili nekatere pomembne pogodbe, zato upravičeno pričakujemo, da bomo tudi na ostalem delu našega trga uspešni.

ISKRA COMMERCE VABI K SODELOVANJU

VODJO SERVISNE DELAVNICE V KRANJU za vodenje delavnice in delo na popravilu črno-belih in barvnih televizorjev

Pogoji: - srednja tehnična elektro šola - šibki tok ali VK RTV mehanik
 - 5 let prakse v stroki
 - odslužen vojaški rok
 - šoferski izpit B kategorije
 - 3-mesečno poskusno delo

Cenjene ponudbe pošljite na naslov: Kadrovsko-socialna služba Iskra Commerce Ljubljana, Masarykova 15, 15 dni po objavi v časopisu.

Mobilna izvedba naprave za usmerjene zveze RRS 2 - FM 400

»Vega« prihodnje leto še uspešneje

V minuli številki smo pisali o letošnjih uspehih tovarne optičnih in steklo-pihaških izdelkov Vega, tokrat pa smo se z direktorjem tega kolektiva Močnikom pogovarjali o načrtih za prihodnje leto.

Proizvodni plan za leto 1975 so že sprejeli tako samoupravni organi v TOZD kot na ravni podjetja. Vega je namreč temeljna organizacija kranjske Elektromehanike, ki je pred dobrim letom priskočila Ljubljančanom na pomoč.

Načrt za delo v prihodnjem letu predvideva, da bo znašala vrednost proizvodnje po planskih prodajnih cenah 73.679.550,00 dinajrev. To je za približno 20% več kot so planirali za letos, glede na dosežek v letošnjem letu pa je to približno 10-odstotno povečanje.

To vsoto so si posamezni Vegini oddelki „razdelili“ nekako takole:

- optično-finomehanični del okoli 55 milijonov,
- čisti optični del štiri milijone,
- steklo-pihaški del pa bo izdelal za okoli 14 milijonov din izdelkov.

V tem planu ni upoštevana proizvodnja elementov za telefonijo. To področje bo Vega osvojila prihodnje leto, o vrednosti te proizvodnje pa za zdaj še ni mogoče dajati točnejših podatkov. Takoj kot bodo znani, bomo v našem glasilu tudi poročali, pa ne samo o številkah, pač pa tudi o vsem drugem v zvezi s proizvodnjo elementov za telefonijo.

Pri postavljanju in določitvi plana so dosledno izhajali iz potreb prodaje, že zdaj pa ugotavljajo, da bo treba plan še prekoračiti, pa čeprav predvideva precejšnje povečanje. V Vegi bodo morali proizvajati več že v prihodnosti, če se bodo samo delno uresničili posli, o katerih prav te dni potekajo razgovori.

Bolj konkretno. Obstajajo možnosti tesnejšega sodelovanja z vzhodnonemškimi uglednim podjetjem Karl

Zeis-Jena, s francosko firmo Lara, amriško firmo Buhel in drugimi. Seveda pa bo Vega še naprej sodelovala s kupci predvsem v Veliki Britaniji in v Skandinaviji, pa tudi drugod je za njene izdelke precejšnje zanimanje.

Ko je že beseda o poslih v tujini, naj povemo, da Vega načrtuje v tem planu za 1.210.000 dolarjev izvoza, uresničitev prej omenjenih poslov pa bo Vegi omogočila še večjo izvozno realizacijo.

Direktorja Močnika smo tudi vprašali, kakšna bo prodaja na domačem trgu. Povedal je, da v Jugoslaviji predvidevajo prodajo v višini 32 milijonov din in to v neto prodajnih cenah.

Pri vseh teh številkah je gotovo najbolj zanimivo to, kaj bo Vega dobila od te proizvodnje. To zdaj še ni znano, ker je gospodarski načrt za leto 1975 še v izdelavi.

„Da bi zagotovili uspešnost poslovanja, bo pri neprestanem naraščanju materialnih stroškov in pri predvidenem zvišanju osebnih dohodkov potrebno zvišati cene na domačem tržišču pa tudi izvozne cene, seveda v taki meri, da to ne bo vplivalo na konjunkturo programa. Kar s cenami ne bomo pokrili, bo treba poiskati denar z novimi tehnološkimi rešitvami, s sodobnejšimi stroji in z odkrivanjem novih notranjih rezerv,“ je poudaril ing. Močnik.

— Ali bo Vega prihodnje leto osvojila poleg elementov za telefonijo še proizvodnjo kakšnih drugih izdelkov?

„Ne moremo govoriti o neki novi proizvodnji, pač pa o novem izdelku z optično-finomehaničnega področja. Izdelovati bomo namreč začeli grafskop z A-4 formatom. S proizvodnjo tega grafskopa bomo začeli aprila, ta naprava pa predstavlja izredno sodoben dosežek na tem področju in je zanj že zdaj — predvsem v šolah — veliko zanimanje.“

Lado Drobež

Vodja obrata - Oskar Čas.

Mladi Iskra Commerce o pomembnih vprašanjih

Predsednica mladinskega aktiva Iskra Commerce Vida Prinčič je prejšnji teden vodila sejo predsedstva, ki je razpravljala o številnih vprašanjih dejavnosti mladine v IC.

Udeleženci so najprej govorili o mladinskem seminarju v Preddvoru — ta je že bil, in to 13., 14. in 15. decembra — ter določili delegate po TOZD za udeležbo na seminarjih.

Druga točka dnevnega reda je zajemala razpravo o nalogah mladinskega aktiva IC v ljubljanskem bazenu. Določili so akcije za obdobje do ustanovne konference mladinskega aktiva IC. Prva takšna akcija bo že ta teden — 20. decembra, ko bo v festivalni dvorani v Ljubljani družabni večer s plesom. To srečanje bo vsekar lep priložnost, da se bodo lahko mladi iz Iskra Commerce in drugih Iskrinih mladinskih organizacij iz ljubljanskega bazena še bolj seznanili, se pogovorili o različnih vprašanjih, navezali poznanstva ipd.

Seja se je nadaljevala z evidentiranjem mladink in mladincev iz IC za včlanjenje v Zvezo socialistične mladine Slovenije. Sklepe o novi organiziranosti mladine so sprejeli na 9. kongresu ZSM Slovenije, določajo pa, da je treba evidentirati člane osnovnih organizacij ZSMS. Zaradi bližnjih sprememb v organizaciji Iskre, s tem pa tudi v Iskra Commerce, ni bilo mogoče izvesti evidentiranja vseh članov. Zato so opravili akcijo le med tistimi mladimi, ki so zaposleni v TOZD domači trg in TOZD zunanji trg. Na osnovi evidenčnih listov so ugotovili, da se je v teh dveh TOZD vpčlanilo v ZSMS 120 mladink in mladincev.

V okviru četrte točke dnevnega reda so za delegata za Občinsko konferenco ZSMS Ljubljana Center — Krajevna skupnost Gradišče predlagali Vido Prinčič. Volitve delegatov bodo ta teden.

Predsedstvo mladinskega aktiva IC je imelo na dnevnem redu še več drugih stvari. Med njimi je obravnavalo vprašanje udeležbe Iskrinih mladink in mladincev na različnih seminarjih in političnih šolah, izrazilo prepričanje, da so to pomembne oblike usposabljanja mladih aktivistov za delo v družbenopolitičnih organizacijah, spregovorilo pa je tudi o športno rekreacijskih dejavnostih mladih iz IC. V zvezi s tem je sklenilo, da bodo v najkrajšem času kupili potrebne športne rekvizite za nogomet in namizni tenis.

V Črnomlju se je proizvodnja lepo utekla

Izteka se deseti mesec, odkar je tovarna kondenzatorjev v Semiču, v želji razširiti svojo proizvodnjo, v Črnomlju odprla svoj nov obrat za proizvodnjo styrofleksnih kondenzatorjev. Čeprav je obrat po slavnostni otvoritvi začel z delom šele s 1. marcem, danes že lahko rečemo, da se je v njem proizvodnja dobro utekla, mladi delovni kolektiv pa vživel in že uspešno premaguje svoje načrtovane proizvodne obveznosti.

Navijalka Danica Jakovec je v obratu šele od julija, a se je brž privadila delu na navijalnem stroju.

V pogovoru z vodjo obrata Oskarjem Časom smo izvedeli, da so v obratu v Črnomlju v tem kratkem obdobju delovanja dosegli že najmanj vse tisto, kar so predvidevali z njegovo zgraditvijo. Bile so začetne težave, kot razumljivo povsod. Delovni kolektiv, sestavljen ga predvsem mladi, v pretežni večini ženske, se je vživel v marljivo, disciplinirano in zanesljivo delovno skupnost, katere edina želja je, da bi s svojim delom ustvarili osnovo za nadaljnjo rast obrata, kot tvornega dela matične tovarne v Semiču.

Franc Čadonič je tudi že štiri leta Iskraš, dela pa kot vzdrževalec. Z delom se pohvali zlasti zato, ker je na razpolago dovolj rezervnih delov in vzdrževanje strojev zato ni prehudo, pohvali pa tudi solidne in pravočasne dobave s strani matične tovarne v Semiču.

Desetmesečne izkušnje kažejo, da so bila v izgraunjo obrata v Črnomlju vložena sredstva koristno porabljena,

Stanka Klemenčič je v tovarni zaposlena že pet let, zdaj pa je najbolj zadovoljna, da se ji ni več treba voziti v Semiču.

tako za tovarno, kot tudi za kolektiv obrata, ki se s tem otresel vsakodnevne prevoza v Semiču. Z urejenostjo, opremo in celotnim delom ter delovnimi pogoji so člani kolektiva zadovoljni, to pa je tudi osnova za njihovo prizadevanje opravljanje načrtovanih proizvodnih nalog.

Prostorske zmogljivosti v obratu v Črnomlju sicer še niso izkoriščene v celoti, saj je bilo predvideno, da bi v njem delalo 400 delavcev. Trenutno je tu zaposlenih 209, ki uspešno opravljajo proizvodne naloge na področju styrofleksnih kondenzatorjev in kondenzatorjev za odpravo motenj, kakor tudi avtomobilskih kondenzatorjev. S tolikšnim številom zaposlenih uspevalo zadovoljevati sedanje potrebe domačega in tujih tržišč, razumljivo pa je, da bo treba proizvodnjo še povečati in s tem tudi število zaposlenih prilagoditi razpoložljivim prostorskim zmogljivostim, če se bodo potrebe tržišča povečale.

Delovni kolektiv obrata v Črnomlju je mlad, po poprečni starosti njegovih članov, mlad pa tudi po izkušnjah, vendar se je po otvoritvi in začetku redne proizvodnje zelo hitro vpeljal tako, da danes, po desetih mesecih obratovanja, lahko rečemo, da so se nove delavke in delavci v njem hitro znašli in so kos danes zahtevni proizvodnji kot dobro vpeljan, marljiv in prizadeven kolektiv, ki s plasmajem svojih kvalitetnih izdelkov prav gotovo nima nikakršnih problemov. Dobro opravlja svoje proizvodne naloge in si želi samo tega, da bi bilo dela vedno dovolj, dovolj pa tudi potrebne reprodukciskega materiala zanj, ker le tako, z uspešnim delom bodo zagotovljeni pogoji za nadaljnji razvoj in napredek obrata v Črnomlju.

Irena Sedlar dela pri meritvah in je z delom zelo zadovoljna.

V teh skromnih vrsticah, razumljivo, nismo povedali vsega o vrlih Črnomljajcih, prav gotovo pa se nam bo ponudila priložnost, da jih bomo na straneh našega lista še večkrat srečali in o njih zapisali, kako delajo, si prizadevajo in izpolnjujejo svoje obveznosti. Zato jim tudi za naprej želimo uspehov na poti, ki so jo že teh prvih deset mesecev uspešno ubirali.

— J. C. —

Letošnji nagrajenci z nagradami dr. V. Bedjaniča (prvi štirje z leve, dva pa sta bila odsotna) za časa nagovora dr. Antona Ogorelca.

Že petič Bedjaničeve nagrade

V ponedeljek, 16. t. m., so v Klubu poslancev letos že petič podelili vsakoletne nagrade dr. Vratislava Bedjaniča, ki jih je l. 1969 ustanovila tovarna električnih aparatov, v spomin na skupno z Zavodom za avtomatizacijo, velikega znanstvenika in nekdanjega direktorja tovarne Aparati.

V študijskem letu 1973/74 je komisija v sestavi prof. dr. Anton Ogorelec z ljubljanske elektro fakultete, prof. dr. Anton Dolenc iz Zagreba in prof. Mihajlo Golubović iz Beograda pregledala in ocenila skupno prispelih šest del, za katera je po temeljiti proučitvi menila, da zaslužijo Bedjaničeve nagrade.

Nagrajena so bila dela naslednjih avtorjev:

Dr. Anton Pozne je za svojo doktorsko disertacijo na ljubljanski fakulteti za elektrotehniko prejel nagrado v višini 8.000 din; Mgr. Bojan Podlesnik, prav tako z ljubljanske fakultete za elektrotehniko, za magistrsko delo 6.000 din; naslednji štirje nagrajenci Peter Cafuta, Franc Kovačič in Slobodan Ribarič, vsi z ljubljanske fakul-

tete za elektrotehniko, so po 4.000 din nagrade prejeli za svoja diplomska dela. Prav tako je nagrado v višini 4.000 din prejel tudi Boris Gvozden s fakultete za elektrotehniko v Zagrebu za svoje diplomsko delo.

Slovesna podelitev letošnjih Bedjaničevih nagrad je potekla po ustaljenem ceremonialu. Prisostvovali so ji pa tudi dr. Čebulj kot zastopnik rektorja univerze, direktor tovarne električnih aparatov Ivo Klešnik in pomočnik generalnega direktorja ZP Boštjan Barborič. Po uvodnih besedah predsednika komisije dr. Antona Ogorelca je sledil kratek opis lika dr. Vratislava Bedjaniča, nato pa sta dr. Ogorelec in dr. Anton Dolenc letošnjim nagrajencem izročila nagrade.

Nagradni sklad je znašal 30.000 din, pri čemer je IRI prispeval za doktorsko disertacijo in magistrsko delo 14.000 din. Razen z ljubljanske in zagrebške fakultete za elektrotehniko pa letos komisija z drugih ni prejela tematsko ustreznih del.

Pogled v črnomaljski obrat styrofleksnih kondenzatorjev.

Ob rob volitvam v samoupravne interesne skupnosti

Za nami je še ena, nadvse pomembna in dogovorna naloga – izvolitev članov delegacij za delegiranje delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti.

Pomen skupščin samoupravnih interesnih skupnosti se kaže tudi v tem, da se po ustavi vključujejo v spomladni izvolitveni proces družbenopolitičnih skupnosti in sicer tako, da s pristojnimi zbori teh skupščin enakopravno odločajo o vprašanih s svojega področja in se pri tem torej specialno ukvarjajo s posameznimi področji družbenega življenja.

Za nami je torej naloga, s katero zaokrožamo celotno zgradbo samoupravnega socialističnega sistema, katerega sta začetki tako zvezna kot tudi republiška ustava.

Zgradili smo temelje, na katerih naj zaživijo na vseh področjih našega družbenega življenja novi demokratični odnosi. Saj gre pri ustanavljanju samoupravnih interesnih skupnosti in volitvah delegatov predvsem za to, da delovni ljudje, ustvarjalci dohodka – in občani, dobimo v roke mehanizem, ki nam bo omogočal resnični in neposredni vpliv na vse odločitve, pomembne tako za naš osebni kot tudi družbeni standard. In čeprav je izvolitev članov delegacij za delegiranje delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti zelo pomembno dejanje, pa je to prav gotovo šele začetek procesa bistvenih sprememb v celotnem družbenem življenju, ter možnost za delo v bodoče. Torej resnični temelj za vsa naša prizadevanja, za vse naše delo vnaprej.

Celoten predhodni postopek v organih samoupravljanja ter sindikalni organizaciji kot nosilcu dejavnosti ob ustanavljanju samoupravnih interesnih skupnosti in volitvah delegatov ter konec koncev tudi udeležba vsakega izmed nas na pravkar končanih volitvah lahko pomenijo torej nič drugega kot našo skupno zavestno potrditev, da poznamo zasnove programov samoupravnih interesnih skupnosti, njihovo težo in pomen, da torej vemo, za katere naloge smo volili delegacije in za kaj smo glasovali – da torej „samoupravne organizme svobodno menjave dela in sredstev“ sprejemamo kot svoje ter jih podpiramo. Poleg tega pa je seveda to še obveza, da bomo tudi v bodoče tvorno sodelovali pri vsem, kar nam delegatsko zgrajene samoupravne interesne skupnosti prinašajo. Naloga torej, ki zavezuje vsakega izmed nas.

Saj pravzaprav tudi skupščinski sistem samoupravnih interesnih skupnosti ni zgrajen enosmerno. Medsebojno povezovanje mora postati trdna in uhojena pot, mimo katere ne bi smela iti nobena, za vse nas pomembna odločitev.

Zato je prav, da poleg podatkov o volilni udeležbi, ki je razvidna iz razpredelnice, navedemo še izvoljene člane za delegiranje delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, ki bodo – če na kratko povzamemo že povedano – posredovali vsebino svojega delovanja slehernemu delavcu v temeljni organizaciji oziroma svoji delovni skupnosti, in preko katerih bodo mnenja delovnih ljudi zopet prehajala nazaj ter tako vplivala na odločanje, najsi bo v samoupravnih interesnih ali družbenopolitičnih skupnosti.

Izvolili smo torej delegate, katerim zaupamo, da se bodo ob naši pomoči v delovni sredini, v kateri smo jih izvolili za svoje predstavnike, dokopali do kar najboljših rešitev.

In ne samo to!

Da se bodo tudi v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti dogovarjali tako, da bodo upoštevali interese delavcev v združenem delu ter seveda te interese s polno mero odgovornosti usklajali s splošnimi družbenimi interesi.

Z izvolitvijo smo torej svojim delegatom izrekli zaupnico. Zaupnico za njihovo odgovorno delo.

Za dobo štirih let, kolikor bodo seveda izrečeno zaupanje sproti potrjevali.

In če še enkrat – kljub temu, da je

že večkrat prišla izpod peresa pozornega kronista – ponovimo misel.

Funkcija delegata v samoupravnih interesnih skupnostih ni zgolj častna.

Pomeni delo – odgovorno in zavzeto in obveznost, ki mora biti in vsekakor je, vsekakor pod drobnogledom vsakega izmed nas.

Volilna enota	vpisanih volil. uprav.		ni glasovalo	%
ATC	931	790	141	84,9
Blejska Dobrava	426	372	54	87,3
TEA	1.615	1.345	270	83,3
Števeci	1.042	954	88	91,6
ERO	415	385	30	92,8
Stikala	331	301	30	90,9
Mehanizmi	292	258	34	88,4
Vega	487	422	65	86,7
EDS	69	63	6	91,3
Orodjarna	311	292	19	93,9
Merilne naprave	152	147	5	96,7
SPD	451	400	51	88,7
Vzdrževanje	373	348	25	93,3
Koordinac. področja	652	599	53	91,9
ELEKTROMECHANIKA	7.547	6.676	871	88,5

1. ATC: Roblek Anton, Pirc Dušan, Dacar Simon, Fajfar Brane, Šifrer Janez, Bauer Alojzija, Štirn Marjana, Šparovec Janez, Berložnik Sonja, Mohar Anton

2. proizvodni obrat telefonskih enot Blejska Dobrava: Bošnjak Janko, Fon Jožica, Fulle Milan, Gašperin Milan, Guba Ana, Košir Darinka, Mlakar Ksenija, Ponikvar Anton, Radovič Hermina in Šlibar Anka

3. TEA: Humar Stojan, Bertonec Boris, Jenko Andrej, Mali Jože, Arnshek Anica, Eržen Ladislav, Kert Stanislav, Boštar Darinka, Pokorn Ciril, Žepič Franc

4. števeci: Polajnar Janez, Mohorčič Jure, Mežek Milan, Iljaš Vida, Mravlja Angela, Napokoj Marta, Lužan Milena, Razpotnik Boris, Iskra Ivanka, Krivošieva Lidija

5. ERO: Keše Peter, Bregar Cilka, Ogris Marija, Ropret Andrej, Korenčan Zvone, Koritnik Silva, Veber Ludvik, Brce Martin, Pestar Franc, Pogačar Jože

6. stikala: Kalan Jože, Jamnik Tomaž, Dolinar Terezija, Dagarin Rafael, Zagorc Rajko, Murovec Marjan, Bečan Vera, Jagodic Marinka, Boncelj Primož, Žagar Vinko

7. mehanizmi: Kordež Jana, Grahovac Mane, Miljavec Bogdan, Bergant Zdravko, Solar Jože, Škrinjar Polona, Skalar Ančka, Brajnik Rozalija, Bertonec Brane, Novogradec Marjana

8. VEGA: Cencelj Pavle, Škof Simona, Kodrič Danijel, Jereb Anton,

Požnel Slavko, Snoj Zvone, Babič Ana, Pagon Brane, Trtnik Vera, Zimšek Jurij

9. enota družbenega standarda: Cugelj Marija, Aberšek Marija, Štifter Tončka, Svečak Marija, Mihelič Jožica, Murko Nače, Mabič Tončka, Tomlje Izidora, Bukovec Jožica, Kos Anica

10. orodjarna: Koncut Jože, Godnič Milan, Šteblaj Karel, Rupar Janko, Bukovnik Franc, Kurnik Matej, Česen Štefan, Jerman Marija, Veger Ivo, Čarman Miloš

11. merilne naprave: Černe Marija, Baloh Franc, Nežman Vojko, Dolšak Janko, Mravlja Oskra, Vidic Miloš, Šimenc Franc, Šajnič Jože, Benčič Stanislav, Gazvoda Jože

12. skupna produkcija: Ovsenik Ignac, Ješe Franc, Tomše Marjan, Bajželj Ivan, Dežman Franc, Lukanc Janez, Medič Zvonimir, Okršlar Marjeta, Jurajevčič Tončka, Zadražnik Marjan

13. vzdrževanje: Benedičič Darko, Lavrič Boris, Šifrer Branko, Mesec Darko, Janškovec Jure, Meglič Ljubo, Leben Aleksander, Željko Anton, Bevc Ivo, Resman Milan.

14. skupne službe – koordinacijska področja: Klemenčič Franc, Kuhar Franc, Gorjanc Zdravko, Gašperšič Janez, Kežar Franc, Jerončič Ivo, Orel Franc, Slapšak Stane, Uršič Bibijana, Zontar Bogdan.

Janez Kristan, predsednik volilne komisije

Nagrade za najpomembnejše RR dosežke

V Klubu poslancev v Ljubljani je bila pred dnevi prijetna slovesnost ob podelitvi nagrad s sklada Maria Osane in nagrad za najpomembnejše razvojno raziskovalne dosežke.

Slovesnost je odprl pomočnik glavnega direktorja Iskrinega raziskovalnega inštituta Stane Jenko. V otvoritvenem govoru je pozdravil navzoče nagrajence in goste ter orisal zgodovino nagrajevanja najpomembnejših dosežkov.

Nagrade za najpomembnejše raziskovalno razvojne dosežke v Inštitutu v letu 1974 je razdelil predsednik sveta IRI Anton Vidmar. Nagrade so prejeli:

Vinko Muha, Jože Gajšek, Rudolf Lovšin, Robert Mahorič, Miro Meden, Marjeta Jesenovec, Slavka Šebenik, Marko Štular, Zvonko Krevelj, Ilija Rajver, Stane Petrič, Miro Vilhar, Maks Tiselj, Vinko Filipčič, Andrej Kranjc, Jure Kranjc, Janez Žnidaršič, Franc Peterca, Marjan Zajc, Anton Kresal, Alojz Repše, Majda Deržaj, Edo Prostor, Marija Fras-Stanovnik, Peter Lah, Tomaž Ermenc, Milena Milavec, Laslo Reškovič, Cveto Jamnik, Janez Pavšek, Jože Peternelj, Adolf Divjak, Jože Šušteršič, Stanko Gajšek, Marko Reboj, Stane Lampe, Peter Benedik, Mitja Zornada, Jurij Hribovšek, Egon Jemec, Marko Rebolj, Jurij Hribovšek, Stane Lampe, Peter Benedik, Mirja Zornada, Drago Logar, Vili Gerkeš, Peter Zadel.

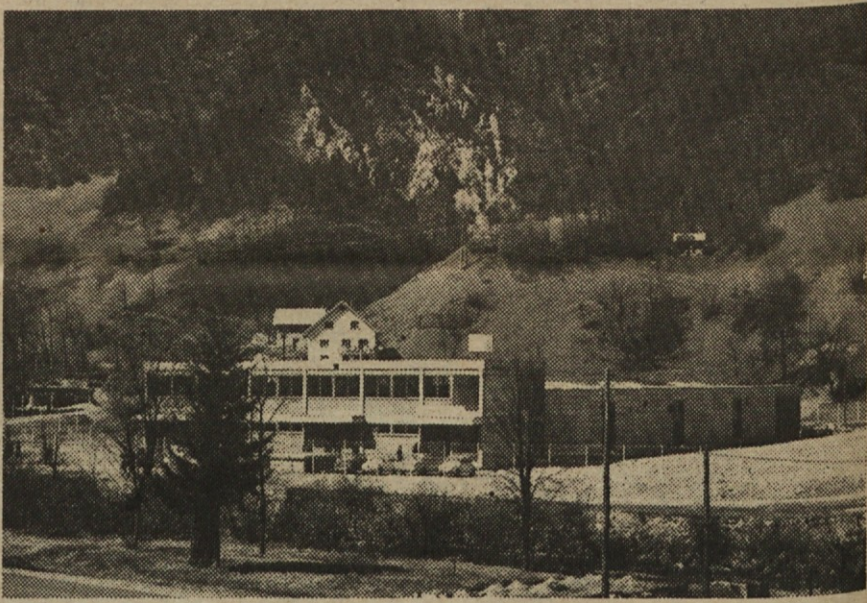
Slovesnost se je nato nadaljevala z govorom prof. doktorja Nikolaja Keršiča, ki je orisal lik Maira OSANE.

Komisija nagradnega sklada Maria Osane je sklenila, da podeli za obdobje šolskega leta 1973-74 nagrado za doktorsko disertacijo Imverzna uporaba radarja v elektronskem navigacijskem sistemu s krožnim opazovanjem doktorju Svetislavu Krstiču, ki je promoviral za doktorja Tehniških znanosti na zagrebškem vseučilišču.

Disertacija obravnava izvorno zamisel prekrivanja celotne površine ozkega morja, kakršno je Jadransko morje, z zmanjšanim številom obalnih radarskih naprav, ki tvorijo sistem elektronske navigacije z radarjem kot osnovnim sredstvom, vendar v invertni uporabi. Avtor izhaja iz kritike klasične radarske navigacije, ki jo uporabljajo plovni objekti, ugotavlja prednosti predloženega sistema in v podrobnostih podaja sistemsko analizo vseh komponent invertnega sistema.

Disertacija dr. Svetislava Krstiča odkriva možnosti kombinirane uporabe radarja kot telekomunikacijskega sredstva za prenos informacije. Delo je pomembno znanstveno delo, ki citira praktične možnosti za vzpostavitev novega navigacijskega sistema in vnaša nove elemente v koncept obrambe Jadrana z elektronskimi sredstvi.

Nagrado je doktorju Svetislavu Krstiču podelil predsednik komisije sklada Maria Osane Marko Gliha. lad

Pogled na obrat v Idriji. Foto: F. K.

V Idriji zelo razgibano

PO TREH LETIH IN POL IMA IDRIJSKA TOZD ISKRE IZ ŽELEZNIKOV KAJ POKAZATI STOPROCENTNO DOSEGANJE PLANA IN RAZGIBANO DRUŽBENOPOLITIČNO ŽIVLJENJE STA MERILO RESNEGA DELA. O TEM NAM JE NEKAJ Povedal DIREKTOR TOZD TONE RAKOVEC, KI VODI DELO TEGA KOLEKTIVA ŽE DVE LETI.

Plan v letošnjem letu bomo dosegli 100 %, raje kak odstotek več. S tem uspehom smo zadovoljni, saj nam je uspelo od lani povečati proizvodnjo kljub ubadanju s težavami in pomanjkanju materiala na tržišču.

Prihodnje leto pa bomo po planu dvignili produkcijo za 18 % ob istem številu zaposlenih s povečano pro-

duktivnostjo in tehnološkimi izboljšavami. Kolektorske motorje bomo izdelovali v istem obsegu kakor letos, lužne črpalke in asinhronske elektromotorje pa bomo iz tehničnih razlogov izdelovali manjše v večjih serijah.

Ne manjka pa za drugo leto nalog, saj je treba izboljšati strojno opremo, zlasti bo treba nabaviti nekaj novih navijalnih strojev, ki so trenutno največji vir zastojev. Treba pa bo tudi zmanjšati izmet, zlasti z dvigom kvalitete dela in večjo osebno odgovornostjo posameznika.

Imamo pa težave s strokovnim kadrom, pa tudi to se bo delno izboljšalo že prihodnje leto, ko pridejo iz šol prvi naši študenti in tako upamo v nekaj letih popolniti delovna mesta z ustreznimi strokovnjaki.

Navijalka Helena Logar. Foto: F. K.

Sodelujemo pa razumljivo tudi s krajevno skupnostjo v našem območju in prav tako z občino. Tako imamo dobre poslovne stike z dolenejdrijskimi gasilci, ki skrbijo za požarno varnost v obratu, mi pa jih vsako leto finančno podpremo. Z osnovno šolo v Spodnji Idriji pa „kooperiramo“ v obojestransko zadovoljstvo. Učenci nam pridejo pomagat pri lažjih zunanjih delih zlasti pri pospravljanju dvorišča in urejanju okolice tovarne, za kar jim nekaj prispevamo za majski izlet. Prav tako pomagamo šoli pri obdaritvi socialno šibkejših otrok za dedka mraza.

V kratkem pride vodstvo krajevne skupnosti v našo tovarno na posvet, ker bi radi poglobili stike in v sodelovanju naredili še marsikaj, za kar je zainteresirana krajevna skupnost in naš obrat.

Z občino smo v stalnem kontaktu na gospodarskem in političnem področju. Zadnjič nas je obiskal predsednik izvršnega sveta idrijske občine, da se je na torišču našega dela seznanil z našo problematiko. Seveda pa preko delegacije v občinski skupščini skušamo koristiti občini in sebi.

Politično in družabno delo pri nas se je zadnji dve leti zelo razgibalo. Tako je vidna aktivnost ZK na vseh področjih, mladinci pa popestrijo delo tudi s kulturno, športno in planinsko dejavnostjo. Družbenopolitične organizacije se razumljivo zadnji čas največ aganzirajo pri delu za prestrukturacijo Iskre – pri ustanavljanju branžnih delovnih organizacij.

Precej pa se ubadamo z izostajanjem od dela in „bolniško“. Na iniciativo družbenopolitičnega aktiva bomo postrili delovno disciplino, zlasti obiske oziroma kontrolo bolnikov. Veste, je res čudno, da za dan ali dva bolujejo kar naprej isti ljudje – pa

še mladi so. Imeli smo celo primere ponarejanja bolniških listov. Imeli smo celo nekaj primerov, ko smo zaradi izostanka delavk doživeli izpad proizvodnje.

Z nagrajevanjem smo lahko zadovoljni, samo podatek, da imamo najboljše osebne dohodke v idrijski občini pove precej. KF

Prognoze razvoja telekomunikacij za Evropo

Študija o razvoju telekomunikacij, ki jo prinaša „Elektronik Zeitung“, obravnava potrebe po telekomunikacijskih napravah za naslednjih 10 let. Evropsko telekomunikacijsko omrežje se bo v naslednjih desetih letih povečalo za več kot 2,5 krat in s tem naraslo hitreje, kot celotno telekomunikacijsko omrežje v zadnjih 100 letih. Telefon ostaja najvažnejše sredstvo za posredovanje informacij. Naslednja tabela podaja stanje in prognoze razvoja gostote telefonskih aparatov v Evropi:

Država	Število telef. aparatov na 100 prebivalcev	
	1972	1982
Francija	9	25
Zahodna Nemčija	16	43
Grčija	12	24
Avstrija	14	39
Švica	33	52
Švedska	43	60
Anglija	17	43
Evropske države	14	37

Te raziskave je objavil mednarodni svetovalec za raziskavo trga Dr. J. Zehnhoff iz Antwerpna.

Elektronik Zeitung 1974/1, B. J.

Akcijski program konference ZMSS do 1. 1976

Konferenca ZSMS Elektromehanike pri vsebinskem oblikovanju nalog v predstojećem programskem razdobju izhajajo predvsem iz resolucije 9. kongresa ZSMS, ki je izraz interesov mlade generacije in temelji na kongresnih dokumentih in sklepih 7. kongresa ZKS in 10. kongresa ZKJ. Vsi ti dokumenti terjajo od nas mladih, da se začnemo še bolj aktivno in organizirano kot doslej, vključevati v družbeno življenje, predvsem v prizadevanja za uresničitev nove ustave.

1.

Svoj vpliv in svoje interese pa bomo mladi lahko uveljavili le, če bomo trdno in demokratično organizirani. V novem statutu ZSMS in ZSMJ je predvidena nova organiziranost mladinske organizacije, ki bo prava gotovo bolj kot dosedanja omogočila uspešnejše delovanje mladih v okviru samoupravnih družbenih odnosov.

Na področju idejnopoličnega izobraževanja nas čakajo pomembne naloge.

V ta namen se bomo posluževali predvsem že ustaljenih oblik – seminarji, predavanja ipd. Letos pa bodo pri OK ZSMS Kranj uvedli tudi novo obliko izobraževanja – politično šolo. Prav tako pa bomo težili k temu, da čimveč mladih vključimo v izobraževalne oblike pri drugih družbenopolitičnih organizacijah – ZK, SZDL, sindikat. Prav posebno pa si bomo prizadevali vključiti v izobraževanje čimveč mladih delavcev iz OO ZSMS in jih nato v čimvečjem številu usmeriti v delo raznih organov ZSMS.

Na ta način bomo skušali zagotoviti vodilno vlogo delavske mladine. Posebno pozornost pa bomo v bodoče posvetili tudi kadrovskim vprašanjem. Tu nas čakajo zelo pomembne naloge. V prvi vrsti bo potrebno zagotoviti stalno evidentiranje članstva za možne funkcije v okviru same organizacije ZSMS, kakor tudi za funkcije v drugih družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih.

Ker je članstvo ZSMS v OO kadrovska baza za obnavljanje ZK, bo ena izmed velikih stalnih nalog skrb za enenavno obnavljanje in krepitev članstva ZK iz vrst mladih in to predvsem iz vrst mladih delavcev. Z načrtno kadrovsko politiko bomo v bodoče morali zagotoviti boljše povezanost delegatov, ki zastopajo mlade v različnih organih z mladimi v OO ZSMS in organih ZSMS. To bo hkrati zagotovilo, da bodo delegati resnično zastopali avtentične interese širokih krogov mladih.

To pa bomo dosegli predvsem z resnim kadrovanjem za funkcije in po drugi strani tudi z zaostrijo odgovornosti vsakega posameznika.

2.

OK ZSMS DO Elektromehanika bo delovala tudi na področju vsebinskega organizacijskega razvoja samoupravljanja v vseh sredinah, kjer deluje.

Preko OO ZSMS in konference ZSMS DO Elektromehanike, katerih člani bomo sistematično vključevali v različna samoupravna telesa, bomo poskrbeli, da bodo v odločitvah teh organov resnično upoštevani tudi interesi in potrebe mladih ljudi. V ta namen bo potrebno zaostrijo odgovornost delegatov nasproti sredinam, ki jih zastopajo, tako da bodo le-ti resnično zastopali avtentične interese mladih. Posebno pozornost bomo v bodoče posvetili tudi samoupravljanju v šolstvu. Učence je potrebno v bodoče vključiti v učnovzgojni proces kot subjekt.

3.

Mladi se bomo nadalje borili tudi za izboljšanje družbenoekonomskega samoupravnega in socialnega položaja delavcev in ostalih delovnih ljudi, še posebno pa mladih delavcev in celotne mlade generacije. Boj za uresničevanje nove ustave na področju DEO, je hkrati tudi boj za uveljavljanje takšnih družbenoekonomskih odnosov, v katerih bo delavcem resnično omogo-

reševanje stanovanjskih problemov mladih in podobno).

4.

Na področju ljudske obrambe bo naša aktivnost usmerjena predvsem na idejnopolično pripravo mladih na obrambo. Zavzemali se bomo za čimboljše in celovitejšo realizacijo strokovnega usposabljanja. Pristopili bomo k realizaciji nalog na področju družbene samozaščite in vključevanju mladih vanjo.

V okviru mladinske partizanske brigade „France Prešeren“ pa bomo delovali predvsem na področju revolucionarnih tradicij iz NOB v povezavi z OK ZSMS Kranj.

5.

K ZSMS DO Elektromehanika pa se bo v letu 1975 angažirala tudi pri realizaciji naslednjih nalog:

- vzpostavitev ustreznega sistema obveščanja,
- razvijanje športnih in rekreacijskih aktivnosti med mladimi,
- okrepitev sodelovanje z drugimi DPO,

- razvijanje novih oblik kulturne dejavnosti med mladimi (Naša beseda, Mladinski kulturni teden) in poživljanje že obstoječih.

V tem akcijskem programu so zajete predvsem tiste akcije in nove naloge, za katere nas obvezujejo sklepi in resolucija IX. kongresa ZSMS in ki pomenijo dopolnitev in obogatitev našega dosedanjega dela. Seveda pa bomo še naprej razvijali in krepili delovanje tudi na tistih področjih, kjer je bilo naše delo že dosedaj zadovoljivo.

čeno, da bodo sami odločali o pogojih in rezultatih svojega dela.

Temeljni pogoj za izboljšanje socialnoekonomskega položaja delovnih ljudi je stabilizacija gospodarstva. Mladi se bomo aktivno vključevali v vse stabilizacijska prizadevanja. V ta namen bomo stalno spremljali družbenoekonomska dogajanja v DO, v občini in širši družbeni skupnosti ter sodelovali pri planiranju našega nadaljnjega ekonomskega razvoja.

Se posebej pa se bomo zavzemali za imbolj dosledno uresničevanje ustave predvsem na področju samoupravnega konstituiranja združenega dela in za afirmacijo mladih v vseh samoupravnih strukturah.

Da pa se bomo sposobni enakopravno vključiti v proces samoupravnega sporazumevanja in dogajanja, moramo poskrbeti za ustrezno usposabljanje čim širšega kroga mladih delavcev.

Na nivoju K ZSMS DO Elektromehanika bomo organizirali več seminarjev in predavanj za mlade samoupravljalce. Organizirali bomo tudi več problemskih konferenc, na katerih se bomo kritično opredelili do posameznih problemov v zvezi s socialnoekonomskim položajem mladih (problemi učencev v gospodarstvu,

Prvo je zdravje

Ali imamo nekadilci pravico na čisti zrak v pisarnah, delavnicah, sejnih sobah, restavracijah, torej povsod, kjer se zbirajo ljudje v zaprtih prostorih?

Vem, da so ta vprašanja za marsikatero kadilca neprijetna in nadležna, morda se komu zdim tudi pretirano siten in občutljiv, toda ta vprašanja zastavljam javno prav zaradi tega, ker se nikjer več ne pozna, da bi se „stanje“ sploh kaj popravljalo. Morda smo nekadilci preveč uvidni ali pa neumni, da ne protestiramo pogosteje ali masovneje, da bi se v zaprtih prostorih, kjer delajo delavci v delovnem procesu, ali pa sedimo na različnih sestankih – prepovedalo vsakršno kajenje in s tem onesnaževanje zraka.

Človeka, ki bi s svojo neprimerno vožnjo na naših cestah načrtno ogrožal življenja drugim udeležencem v prometu, ne bi samo opominjali naj bo pameten in naj se primerno ponaša, temveč bi mu vzeli voziško dovoljenje in ga pregnali s cestišč.

Da pa tudi kajenje ogroža življenja je že večkrat izkazana resnica, vendar želim to svoje pisanje podkrepiti še z objavljeno vsebino dveh kratkih prispevkov v časopisu Delo 10. in 13. 12. 74, ki se dobesedno glasita:

„Delo 10. 12. 74: Rano v grob. Dr. B. Roswit: „Kdor pokadi 40 cigaret, ima toliko možnosti, kakor bik v areni proti matadorju. Čimprej kdo opusti kajenje, tem daljše življenje si lahko obeta. To dokazuje obsežna ameriška raziskava, o kateri je pred kratkim poročala britanska zdravstvena revija „Lancet“.

Nevarnost smrti zaradi srčne bolezni se zmanjšuje na polovico, če nehate kaditi že v mladih letih. Kdor se odpove cigareti šele v starosti nad 65 let, ne spremeni s tem ničesar več. Ameriška študija, za katero zbirajo podatke že 18 let, je doslej zajela nad 5.000 moških in žensk.

Mož, ki pokadi dva zavojčka cigaret na dan, ima prav toliko upov in

možnosti kakor „bik v areni“ s krepkim matadorjem. S to drastično primerjavo je ameriški zdravnik dr. Bernard Roswit na nedavnem kongresu v New Yorku opozoril na dejstvo, da bo po statističnih podatkih in napovedih v ZDA umrlo prihodnje leto 81.000 ljudi za rakom na pljuči.

Pravica nekadilca do čistega zraka ima načelno prednost pred pravico kadilcev do užitka v svoji razvadi ne glede na okolje, je pred kratkim odločilo schleswigholsteinsko sodišče. Tožil je zobni zdravnik, ki je zahteval, naj na strokovnem posvetu prepovedo kaditi. Udeleženci so ga preglasovali, zato je šel na sodišče. Sodni sklep utegne po mnenju neke muenchenske zdravstvene revije vplivati na konferenco, zborovanja in druge javne prireditve, na katerih bodo nekadilci posledje laže prodrli s svojo zahtevo po prepovedi kajenja.

Delo 13. 12. 74: Nevarnost kajenja za zdravje.

Beograd, 12. decembra (Tanjug) – V Beogradu se je danes začelo dnevno znanstveno posvetovanje o škodljivosti kajenja za človekovo zdravje. V današnjih referatih znanih strokovnjakov je prevladovala enotna misel – da je kajenje nevarno za življenje in zdravje in da neugodno vpliva na življenjsko starost in delovno sposobnost. Na današnjem simpoziju so med drugim povedali, da je infarkt 3,8 krat pogostejši pri kadilcih kot nekadilci.

Seveda pa prosim vse obzirne in zmerne kadilce, da se ne jeze preveč, sicer pa imam med kadilci mnogo dobrih prijateljev, ki bi si jih rad ohranil čim dlje, saj je življenje že itak tako zelo kratko... – in zakaj bi si ga morali še sami skrajševati?!

Igor Slavec

»Avtomehanika 1974«

V Frankfurtu ob Maini je bila konec oktobra letos že tretja razstava z gornjim naslovom. Pri oceni pomembnosti in obsega prireditve se ni moč izogniti nekaterim suhoparnim podatkom.

Na skupno 55.000 kv. m razstavnih površin je 560 firm (od tega 127 nemških) razstavljalo izdelke, ki so tako ali drugače povezani z avtomobilom-mitom današnjega časa.

Razstavljene so bile:

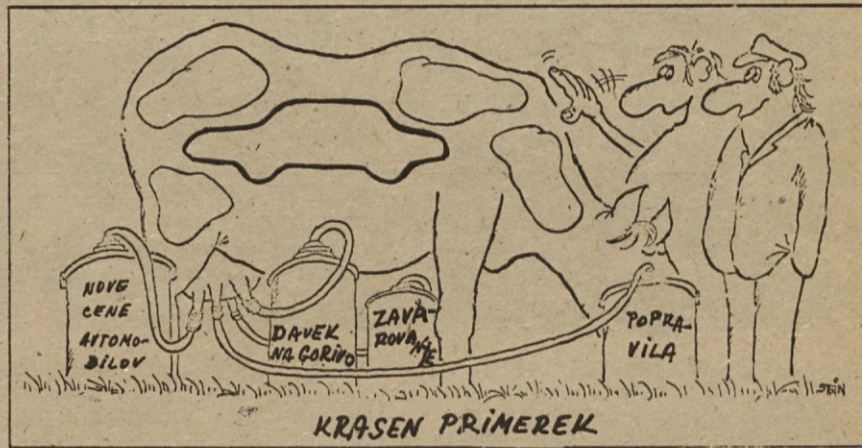
- naprave za merjenje, testiranje in diagonotiko na motornih vozilih
- naprave za servisiranje in vzdrževanje OTTO in DIESEL motorjev
- oprema za popravila, mōntiranje in uravnoteženje gum

obsegu) še na avtomobilskih salonih (npr. v Parizu, Frankfurtu, Ženevi in ne nazadnje tudi pri nas v Beogradu).

Ne samo sejemska ponudba, tudi kasnejša obdelava specializiranega trga terja poseben, selektiven pristop.

Posebno pri večjih proizvajalcih merilnih instrumentov in opreme je značilno, da le-ti ne nudijo zgolj svojih proizvodov, pač pa imajo organizirano šolanje strokovnjakov, bodočih koristnikov te opreme. Le-ta postaja vedno bolj zapletena, zato je temeljita strokovna priprava – šolanje koristnikov – nujna.

V nasprotnem primeru leže drage naprave neizkoriščene v kakšnem delavniškem kotu in delajo antirekla-

- stroji za remont pogonskih motorjev in zavornih sistemov

- orodja in posebna orodja za vse vrste del na motornih vozilih

- naprave in stroji za popravila in obdelavo šasij in karoserij avtomobilov

- naprave in oprema za bencinske postaje

- oprema in sistemi za organizacijo, vodenje in obračun stroškov v servisnih obratih različnih vrst in velikosti

- rezervni deli, pribor in repro-materiali

- oprema za skladišča, instalacijski pribor in naprave za servisne delavnice.

Prireditve je presešla evropske okvire, saj so imele poleg posamičnih nemških firm močne kolektivne razstave še Anglija, ZDA in Kanada.

Med obiskovalci je bilo opaziti tudi mnogo Japoncev, ki so prislovično natančno in sistematično pregledovali razstavljeno. Lahko se nadejamo, da bodo razstavljali na naslednji „Avtomehaniki 1976“.

Takšna specializirana razstava nudi obiskovalcem materialni pregled dejavnosti, ki so posredno (manj neposredno) vezane z uporabo vzdrževanja in delno tudi proizvodnjo osebnih in velikih avtomobilov ter ostalih motornih vozil (motornih koles, večjih tovornih avtomobilov, avtobusov itd.) Podatek, da je v ZRN v avtomobilski industriji in spremljajočih dejavnostih zaposlen vsak sedmi zaposleni Nemeč postane tako razumljivejši.

Zanimiva je ugotovitev, da so firme, ki izdelujejo naprave za testiranje, diagnostiko in merjenja, različnih fizikalnih (tudi neelektričnih) veličin na motornih vozilih, razstavljale svoje izdelke samo na tem specializiranim sejmu, ne pa na predhodni „INTERKAMI 74“ v Duesseldorfu.

Razen na omenjenem sejmu razstavlja spremljajoča industrija sličen izbor izdelkov (vendar v manjšem

mo za proizvajalca. „Koristnik“ pa običajno ne kupuje več pri takšnem dobavitelju.

Zanimiva je parola francoske firme „Souriau“, ki se je uspešno uveljavila na zasičenem nemškem tržišču:

„Najboljša naprava je dobra le toliko kot strokovnjak, ki jo poslužuje, zato dobavljamo poleg naših instrumentov in naprav tudi: know-how“. Omenjena firma nudi poleg brezplačnega šolanja bodočih porabnikov tudi strokoven in hiter servis svojih naprav.

Prve analize prodajne uspešnosti „Avtomehanika 74“ kažejo, da se zaradi zastoja pri prodaji avtomobilov v remontnih in servisnih delavnicah trenutno kupci manj odločajo za nakup večje in drage opreme, dočim prodaja manjše in srednje opreme ni upadla. Prodaja različnih pripomočkov in repro materiala, s katerim lahko vozniki po načelih „naredi si sam“, opravijo dela, ki ne terjajo specializiranih orodij – je nasprotno v porastu. (Kar je posledica zelo dragih servisnih uslug).

Takšna specializirana razstava nudi bodočim investitorjem na področju servisne dejavnosti v zvezi z motornimi vozili kompletne informacije o načrtovanju, vrstah in cenah potrebnih orodij, naprav in opreme, pripomočkov za šolanje strokovnih kadrov (literaturi, napravah in opremi učnih prostorov), sistemih in pripomočkov za vodenje in obračun dela od prevzema do predaje vozila kupcu itd. Firme IBM in PHILIPS sta razstavljali računalnike (software in hardware) za računalniški obračun servisnih storitev (dela in materiala).

Zanimivih strokovnih novosti je bila cela vrsta, opisovanje vseh bi močno presešlo okvir tega zapisa.

Povzetek nekoliko humorističnega prikaza upravičenosti in rentabilnosti servisnih storitev nam kaže priložena karikatura.

Avgust Dacar

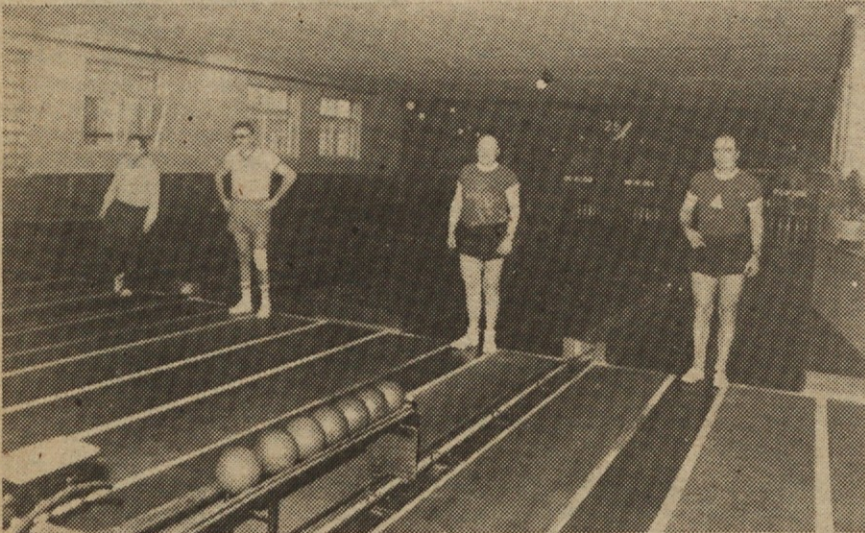
Predsednik kranjskega fotokino kluba „Janez Puhar“, Alojz Žibert, je 4. decembra odprl 1. gorenjsko pionirsko foto razstavo, za katero so pionirji 14 gorenjskih šol poslali nad 300 fotografij. Žirija je med njimi izbrala 100 najboljših, ki so jih razstavili na osnovi šoli Franceta Prešerna v Kranju in si jo je do 10. decembra ogledalo lepo število šolarjev in tudi starejših. Foto: M. B.

Najboljši kegljači Raziskovalnega inštituta

V ponedeljek, 16. decembra, je bil na avtomatskem kegljišču v Domu „Maksa Perca“ že peti novoletni turnir v kegljanju, na katerem so nastopale kegljaške šesterice iz naslednjih ljubljanskih organizacij Iskre: ekipa IRI, Aparati, Iskra Commerce, Naprave, ekipa TOZD Avtomatika in Orodjarna.

500 kegljev sta podrla še tretje uvrščeni Znidarsič iz Iskra Commerce in sicer 525, ter četrti Novak iz tovarne Aparati, ki je podrl 501 keglj. Ostali posamezniki so se uvrstili takole: 5. Jamšek (Aparati) 499, 6. Slatinšek (IRI) 479, 7. Ravnič, 8. Bilodjerič (oba Aparati) s po 476 keglji, 9. Šušteršič, 10. Cerpič (oba IRI) s 475 in 461 keglji, 11. Kapelj (Iskra Commerce) 460, 12. Papež (Naprave) 450, 13. Simčič (IRI) 446, 14. Penko

Boj kegljačev je bil zanimiv, negotov pa do zadnjega meta. Foto: C.

Letošnji novoletni turnir je organizirala kegljaška sekcija v Iskri - Raziskovalnem inštitutu in treba je pripomniti, da dobro. Ne samo, da so se kegljači zagrizeno borili za vsak podrt keglj, njihova tekmovanja so napolnila prostor za gledalce z vzpodbujajočimi navijači, ki so morda pri marsikomu tudi pripomogli uspešnejši lučaj.

Nastopilo je, kot rečeno, 6 ekip s šest kegljači, torej skupno 36 kegljačev, ki so pokazali, zlasti še tisti na prvih mestih, da so povprečno zelo dobri, kar izpričujejo tudi števila podrtih kegljev. Tekmovali so na 100 lučajev mešano, a kljub temu se je tekmovanje vleklo od 14. do nekaj manj kot 20. ure, preden so vsi tekmovalci pokazali, kaj zmorejo.

V ekipnem tekmovanju so to pot največ kegljev podrla kegljači IRI - 2.829, odlično drugo mesto so zasedli kegljači tovarne Aparati, ki so podrla 2.807 kegljev, naslednje ekipe pa so se zvrstile takole: 3. Iskra Commerce 2.742, 4. Naprave 2.454, 5. IEZE-TOZD Avtomatika 23.68, in 6. Orodjarna 2.185 kegljev.

Med posamezniki je bil, kot ponavadi, najboljši Jože Farkaš iz Iskra Commerce, ki je pometal 554 kegljev, vendar se mu je nevarno približal drugi - Okorn iz IRI, pod čigar krogami je omahnilo 548 kegljev. Nad

(Aparati) 440, 15. Pehar (Iskra Commerce) 436, 16. Lampič (Naprave) 432, 17. Žerovnik 429, 18. Tekavec (oba IEZE - TOZD Avtomatika) 426, 19. Jerina (IRI) 420, 20. Sever (Aparati) 415, 21. Vrhovnik (Naprave) 412, 22. Presterl (Orodjarna) 409, 23. Doljak (IEZE - TOZD Avtomatika) 401, 24. Zevnik (Iskra Commerce) 399, 25. Vičič in 26. Debeljak (oba Naprave) s po 397, 27. Cesar (Orodjarna) 393, 28. Mohar

Pokale in plakete je najboljšim ekipam in posameznikom podelil predsednik sindikalne organizacije IRI Franc Kmetič. Foto: J. C.

(IEZE - TOZD Avtomatika) 382, 29. Dimnik (Orodjarna) 380, 30. Fon (IEZE - TOZD Avtomatika) 378, 31. Golob (Orodjarna) 372, 32. Klopčar (IEZE - TOZD Avtomatika) 371, 33. Urbas (Iskra Commerce) 368, 34. Vačovnik (Naprave) 366, 35. Gerl, 36. Dolinar (oba Orodjarna) s po 335 in 296 podrtimi keglji.

Organizator - kegljaška sekcija IRI je za najboljše tri ekipe pripravila lične pokale, za najboljše tri posameznike pa plakete, zlato, srebrno in bronasto in praktične nagrade. Na slavnostni razglasitvi rezultatov je zbrane kegljače, žal ne vse, ki so se popoldne borili, pozdravil predsednik sindikalne organizacije IRI, Franc Kmetič, in jim tudi podelil pokale in plakete. Kegljjači so svoj novoletni turnir zaključili z večerjo in prijetnim kramljanjem.

- J. C. -

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem sodelavkam in sodelavcem iz „Termoplastov“ za vso pozornost in krasna darila pri odhodu v pokoj. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Milka Konc

Dom Kokrškega odreda priljubljena izletniška točka

V nedeljo, 22. decembra, bodo na Kališču pod Storžičem izročili namenu tovarno žičnico, ki jo je zgradilo kranjsko planinsko društvo. Slovesnost se bo začela od 11,30 na Kališču, organizirali pa so jo v počastitev Dneva JLA ter ob 15-letnici doma Kokrškega odreda.

Nova žičnica bo vsekakor mnogo pripomogla k še boljšemu oskrbovanju te priljubljene planinske točke, ki je pogosto cilj tudi mnogih ljubiteljev gora v Iskri. Dom na Kališču je letos obiskalo več kot 10.000 planink in planincev, hkrati pa je to ena redkih postojank, ki je odprta vse leto, torej tudi pozimi, ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Načrt za žičnico je delo Janeza Ponikvarja, dela in gradnjo je vodil veteran slovenskih žičnic Lovro Rutar, nikakor pa ne smemo pozabiti na prispevek Iskraša Ja neza Zajca ter na številne planince, ki so opravili več kot 1.800 prostovoljnih ur udarniškega dela.

Med počitnicami je za oskrbovanje doma na Kališču skrbel Remčev Franci iz Mač. Skoraj 3 ure je bilo potrebno, da je konjič prinesel k domu Kokrškega odreda 100 kg tovara.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame ANGELE ROBLEK se iskreno zahvaljujemo za izraze sožalja, denarno pomoč in venec sodelavcem livarne in TEA v Elektromehaniki Kranj

zalujoča sinova Peter in Matija ter hčerka Kati Kepić

ZAHVALA

Ob smrti moje mame IVANE ŠENK

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v produkciji obrata Stevci kranjske tovarne za izraze sožalja in denarno pomoč.

Sin Alojz Šenk

ZAHVALA

Ob smrti drage mame KRISTINE POTOČNIK

Najlepše se zahvaljujem sodelavcem iz Konstrukcije orodja ISKRA Elektromehanika, Kranj za izraze sožalja, podarjeni venec in spremstvo na zadnji poti.

Sin Ciril z družino

ZAHVALA

Ob smrti mojega drugega očeta FRANČA JERAJA

se lepo zahvaljujem svojim sodelavcem v obratu ATC na liniji Metaconta v kranjski tovarni za izraze sožalja in podarjeni venec.

Hčerka Angela Jeraj

ZAHVALA

Ob prerani izgubi MARJANA LAVRENČIČA dipl. ing.

se iskreno zahvaljujem njegovim sodelavcem iz ISKRA - Raziskovalnega inštituta, ZP ISKRA, ISKRA - Avtoelektrika, Elektromehanika, TELE, sodelavcem iz vseh ostalih organizacij ZP in družbenopolitičnim organizacijam za podarjene vence in cvetje ter za izraze sožalja. Posebna zahvala velja vsem trem govornikom za nepozabno slovo in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

žena Mira in sin Janez

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše drage mame JERICE GUZELJ

se zahvaljujemo sodelavcem iz splošnega sektorja in sindikalni organizaciji Iskre v Železnikih za izraze sožalja in poklonjeno cvetje ter zadnje spremstvo.

Sin Mirko z družino

ISKRA - glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektromotorno, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj - Urejuje uredniški odbor - Glavni urednik: Igor Slavec, odgovorni urednik: Janez Silc - Izhaja tedensko - Rokopisov ne vračamo - Naslov: Ljubljana, Trg revolucije št. 1, telefon: 324-061, int. 21-20 - Tisk: Združeno podjetje LJUDSKA PRAVICA - LJUBLJANSKI DNEVNIK, Ljubljana

KF

Članarina, Šmarjetna gora, Krvavec...

Pred tednom dni je bila v Kranju izredna skupščina Planinske zveze Slovenije. Zasedanje je vodil predsednik PD Kranj - Iskra - Franc Ekar.

Med sklepi, ki so jih sprejeli na izredni skupščini, bo Iskrine planince gotovo zanimal najbolj o večjih prispevkih prispevek PZ Slovenije. Po novem naj bi bila članarina najmanj 30 din, posamezna društva pa jo lahko zvišajo oz. prilagodijo glede na svoje stroške.

Ker so številni Iskraši naročeni na Planinski vestnik, naj povemo, da bo naročnina te, med planinci izredno priljubljene publikacije, odslej naprej 100 din na leto. Ta cena res ni nizka, toda tisti, ki poznajo Planinski vestnik, da je tega denarja vreden, seveda pa bi bil cenejši, če bi bila naklada višja.

Mnogim Iskrašem je znana problematika v zvezi z objekti na Šmarjetni gori in na Krvavcu. Te probleme so na Skupščini dokončno uredili, bil pa je že čas, saj so se vlekli že skoraj 10 let. Oba objekta so odstopili kranjski občini pod pogojem in ga-

rancijo, da v zameno za ta dva doma zgradijo novo visokogorsko postojanko na Ledinah pod Severno steno Dolgega hrbta in Skute.

Skupščina je med drugim sprejela in potrdila priprave na 6. jugoslovansko himalajsko odpravo na Makalu, lad

Smučarski tečaji v Gozd Martuljku

Počitniška skupnost skupno s sindikatom ZP Iskra organizirata v zimi 1975 že šestič zapovrstjo smučarske tečaje za člane naših kolektivov in njihove svojce. Do sedaj se je v naših dobro organiziranih tečajih naučilo smučarskih veščin preko 500 tečajnikov, pod vodstvom dolgoletnih izkušenih smučarskih učiteljev, ki so člani Iskre.

Tečaje bomo organizirali v času: 1. tečaj od 19. januarja do 26. januarja 2. tečaj od 26. januarja do 2. februarja 3. tečaj od 2. februarja do 9. februarja 2. tečaj, ki je v času zimskih šolskih počitnic je namenjen tudi otrokom.

Tečajniki bodo stanovali in se hranili v depandanci hotel Špik v Gozd Martuljku, če pa bo za posamezni tečaj več prijavljenih bo poskrbljeno še za dodatna ležišča.

Skupni stroški za posamezni tečaj 7-dnevni znašajo: za odrasle: din 980,00 za otroke: din 850,00

V ceni so zajeti hotelski penzion, turistična taksa, shramba smuč, stroški tečaja in zavarovanje.

Prijave za tečaje sprejema do vključno 26. decembra 1974: Počitniška skupnost Iskra, Ljubljana, Prešernova 27, tel. 24-905, 24-907. Ob prijavi je obvezno treba vplačati akontacijo 200,00 din.

Stroške tečaja morate poravnati do začetka tečaja pri naši blagajni ali na ŽR. 50104-601-26955 Počitniška skupnost Iskra Ljubljana, Prešernova 27.

Pohitite s prijavi!

KK ZSMS

Mladinski aktivni ljubljanskih tovarn

PLES - KONCERT

Vabimo vse mlade Iskraše na ples - koncert, ki bo 20. decembra 1974 ob 20. uri v Festivalni dvorani.

Igra ansambel:

7 SVETLOBNIH LET in MARKO BRECELJ

Vstopnina 10 din